

GEMEENTE
DOESBURG



Programmabegroting 2024-2027



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Welkom.....	3
Voorwoord.....	3
Inleiding.....	3
Financieel perspectief	5
Bestuurlijke structuur	7
Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.....	9
Programma 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak.....	15
Programma 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie.....	20
Programma 4 Bestuur en organisatie.....	23
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	26
Paragrafen.....	28
Paragraaf A - Lokale heffingen	28
Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing	33
Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen.....	38
Paragraaf D - Financiering.....	44
Paragraaf E - Bedrijfsvoering.....	46
Paragraaf F - Verbonden partijen	48
Paragraaf G - Grondbeleid.....	54
Paragraaf H - Wet Open Overheid.....	59
Financiële begroting	60
Overzicht lasten en baten en toelichting	60
Gehanteerde algemene technische uitgangspunten	64
Uiteenzetting financiële positie	66
Meerjarenraming 2025-2027.....	70
Bijlagen.....	73
Lasten en baten per taakveld.....	73
BBV beleidsindicatoren in extern perspectief	76
Meegenomen voorstellen vanuit de kadernota 2024.....	79

Welkom

Voorwoord

Voorwoord

Beste gemeenteraad van Doesburg,

De tweede begroting, gebaseerd op het coalitieakkoord “Doesburg op weg naar de toekomst” ligt voor u. De begroting is opgezet langs de drie pijlers van de toekomstvisie: “evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat”, “verbindende en versterkende sociale aanpak”, “kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie”.

In deze begroting vindt u de vertaling van de keuzes die gemaakt zijn in de kadernota. Er zitten geen nieuwe beleidsvoorstellen meer in deze begroting, zoals het eigenlijk ook hoort. We gaan volop aan de slag met de uitvoering van het collegeprogramma.

Zoals u kunt lezen, is de begroting voor de aankomende twee jaren voor structurele uitgaven nog positief. De laatste twee jaren komen we negatief uit. Dit is het zogenaamde “ravijnjaar” waar volop over gesproken en gedebatteerd wordt met het Rijk. De VNG heeft gemeente geadviseerd om de tekorten ook zichtbaar te maken voor de Provincie en het Rijk. Ook de gemeente Doesburg heeft hier gehoor aan gegeven.

Dit baart ons wel wat zorgen voor de toekomst. Als er vanuit het Rijk geen extra maatregelen worden getroffen om dit ravijnjaar te overbruggen, zal het voor onze gemeente een flinke klus worden om tot een sluitende begroting te komen, om niet te zeggen onmogelijk. We volgen nagezet de ontwikkelingen na de verkiezingen.

De komende twee jaren kunnen we in elk geval nog flink aan de slag in onze mooie stad.

de secretaris,

de burgemeester,

Peter Werkman

Loes van der Meijs

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2024-2027. De programmabegroting geeft op hoofdlijnen de gemeentelijke activiteiten weer o.a. in termen van programmadoelen en bijbehorende maatregelen vanuit het collegeprogramma 2022-2026.

De programmabegroting is opgesteld op basis van het tot en met de kadernota 2024 vastgestelde beleid en de bij de kadernota vastgestelde uitgangspunten.

De uitvoering van de programmabegroting is opgedragen aan het college van B&W. Het college van B&W informeert de gemeenteraad via de integrale voortgangsrapportage omtrent de uitvoering van de programmabegroting.

Na afloop van het begrotingsjaar vindt verantwoording plaats middels de jaarrekening en het jaarverslag.

Het programmaplan

De programmabegroting bevat o.a. een programmaplan. Het programmaplan bevat de te realiseren programma's (een programma is een samenhangende verzameling van producten, activiteiten en geldmiddelen die zijn gericht op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten, waaraan idealiter indicatoren gekoppeld kunnen worden), zoals die door de Raad zijn vastgesteld alsmede een overzicht van de beschikbare algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorziene uitgaven. Het in deze begroting opgenomen programmaplan bevat de navolgende programma's:

1. Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat
2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
3. Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie
4. Bestuur en organisatie

Deze programma's zijn in het programmaplan verder uitgewerkt. Hierbij staan de navolgende drie zogenaamde "W-vragen" centraal:

- *Wat willen we bereiken?*
Bij de beantwoording van deze vraag gaat het om de beoogde maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid. Een beoogd maatschappelijk effect zou bijvoorbeeld kunnen zijn "Een veilig gevoel voor alle inwoners van de gemeente Doesburg".
- *Wat gaan we daarvoor doen?*
Nadat de te bereiken maatschappelijke effecten zijn benoemd, wordt bij dit onderdeel vervolgens uiteengezet wat in het begrotingsjaar gedaan moet worden om de beoogde maatschappelijke effecten (op termijn) te kunnen realiseren.
- *Wat mag het kosten?*
Bij de beantwoording van deze vraag geeft de Raad aan wat de uitvoering van het betreffende programma mag kosten.

De paragrafen

Naast een programmaplan bevat de programmabegroting ook een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. In deze paragrafen zijn de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede de beleidslijnen die worden gehanteerd ten aanzien van de lokale heffingen, zoals de onroerende zaakbelastingen en de afvalstoffenheffingen. In het betreffende onderdeel van deze programmabegroting komen achtereenvolgens de navolgende (verplichte) paragrafen aan de orde

- A - Lokale heffingen
- B - Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
- C - Onderhoud Kapitaalgoederen

- D - Financiering
- E - Bedrijfsvoering
- F - Verbonden partijen
- G - Grondbeleid
- H - Wet Open Overheid

Financiële begroting

In dit onderdeel van deze programmabegroting wordt aan de hand van de ramingen per programma, de beschikbare algemene dekkingsmiddelen, het beschikbare bedrag voor onvoorziene uitgaven en de geraamde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves het begrotingsresultaat inzichtelijk gemaakt. Belangrijke afwijkingen worden van een toelichting voorzien en u vindt een overzicht met de geraamde incidentele baten en lasten.

Ook bevat dit hoofdstuk van de programmabegroting een uiteenzetting van en een toelichting op de financiële positie van de gemeente Doesburg. Aandacht wordt o.a. geschonken aan de algemene financiële uitgangspunten, de (meerjarige) budgettaire positie, de investeringen en de omvang van de reserves en de voorzieningen.

BBV beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de Bijlage van het boekwerk. Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Financieel perspectief

Inleiding

In het financieel perspectief wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van het begrotingssaldo na de kadernota 2024. De begroting is gebaseerd op de uitgangspunten uit de kadernota 2024. In tegenstelling tot voorgaande jaren hanteren we niet meer de begrippen formeel en materieel saldo maar sluiten we aan op de begrippen die ook in het BBV gebruikelijk zijn. Baten en lasten die zich maximaal drie jaar voordoen worden als incidenteel aangemerkt.

Eindresultaat primaire begroting 2024-2027

Begrotingssaldo van de primaire begroting 2024-2027

	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo (voor kadernota 2024)	481.161	609.971	-1.282.115	-1.234.115
Mutatie kadernota	-1.030.550	-769.391	-77.776	-36.461
Begrotingssaldo na Kadernota 2024	-549.389	-159.420	-1.359.891	-1.270.576
Mutaties:				
Algemene uitkering	1.534.546	1.452.166	524.318	386.232
Personeelslasten	-1.144.310	-1.144.310	-1.144.310	-1.144.309
Algemene prijsstijgingen	-377.679	-385.416	-400.351	-400.351
Kapitaallasten	-78.360	-52.906	98.100	149.755
Belastingen	128.495	128.495	128.495	128.495
Overige mutaties	48.587	49.537	41.824	18.708
Totaal mutaties	111.279	47.566	-751.924	-861.470
Begrotingssaldo	-438.110	-111.854	-2.111.815	-2.132.046
Waarvan incidenteel	-496.200	-183.000	-40.000	0
Structureel begrotingssaldo	58.090	71.146	-2.071.815	-2.132.046

Financiële samenvatting primaire begroting

In de kadernota 2024 is het financieel perspectief geactualiseerd voor de meerjarenraming 2024 - 2027 n.a.v. de beleidsvoorstellen. In deze begroting zijn ook de meicirculaire en de overige uitgangspunten uit de kadernota verwerkt, zoals de loon en prijsindexatie, verhoging belastingopbrengsten. Daarnaast zijn enkele aanpassingen doorgevoerd in de begroting. Hieronder volgt een toelichting op de mutaties t.o.v. de kadernota 2024.

Algemene uitkering: De meicirculaire laat een positief beeld zijn t.o.v. de meicirculaire 2022. Dit is met name het gevolg van de stijging van het accres vanwege hogere loon en prijsontwikkelingen.

Personeelskosten: De lonen zijn met 5,2% verhoogd t.o.v. 2023 conform de uitgangspunten bij de kadernota. Daarnaast is er een correctie over 2023 doorgevoerd. Bij het opstellen van de begroting is loonsom niet juist geïndexeerd. In plaats van 6,9% zoals opgenomen in de kadernota 2023 is maar met 1,2% gerekend.

Indexatie prijzen: Voor diverse posten in de begroting is de algemene prijsstijging van 3,9% verwerkt.

Kapitaallasten: De afschrijvingslasten zijn geactualiseerd inclusief de dekking uit de reserves. Door vertraging in de uitvoering gaan de afschrijvingslasten later in. Daar staat tegenover dat de raming van de onttrekking aan de reserve dekking kapitaallasten in 2024 en 2025 te hoog was.

Belastingen: De OZB opbrengst en parkeerheffingen zijn verhoogd conform het percentage uit de kadernota 2024.

Overige mutaties: Dit betreffen vooral technische correcties en autonome ontwikkelingen zoals bv. het lager ramen van de dividend opbrengsten met € 48.000.

Bij de programma's wordt een toelichting gegeven op de afwijking tussen de begroting 2024 en 2023.

Algemene reserve

De Algemene reserve is primair ingesteld om incidentele tegenvallers op te vangen die niet binnen de lopende begroting kunnen worden opgelost. Rekening houdende met de door de gemeenteraad vastgestelde mutaties is de stand van de algemene reserve in meerjarenperspectief als volgt:

Algemene Reserve	2023	2024	2025	2026	2027
Beginstand	4.491	5.309	4.871	4.760	2.648
Resultaat jaarrekening 2022	1.263				
Begrotingssaldi 2023-2027	-445	-438	-111	-2.112	-2.132
Eindstand	5.309	4.871	4.760	2.648	516

bedragen * € 1.000

Bestuurlijke structuur

Bestuurlijke structuur

Gemeenteraad

Stadspartij Doesburg (5 zetels)

- Dhr. A.P.E. (Appie) van der Beek (fractievoorzitter)
- Dhr. D.J.C.A.M. (David) van Sommeren
- Mevr. N.R.M. (Nicolette) Vree
- Dhr. G.A. (Gerard) Albers
- Dhr. R. (Rob) Kiburg

PvdA/GroenLinks (3 zetels)

- Mevr. M.E.C.S. (Marlies) de Groot (fractievoorzitter)
- Dhr. B.T. (Bart) Bauhuis
- Mevr. E. (Els) Meester

SP (2 zetels)

- Mevr. N.L.E. (Nicole) Hammink (fractievoorzitter)
- Mevr. H. (Heidy)Melissen

D66 (2 zetels)

- Dhr. H.R. (Henk) Westra (fractievoorzitter)
- Mevr. R.A. (Rabia) Tekin

VVD (2 zetels)

- Dhr. W.G. Eenstroom (fractievoorzitter)
- Dhr. H.W. (Hendrik) Vels

CDA (1 zetel)

- Dhr. W.T. (Wim) Robbertsen (fractievoorzitter)

College van burgemeester en wethouders 2022-2026

De samenstelling en portefeuillevindeling van het college van burgemeester en wethouders is als volgt:

Burgemeester Loes van der Meijs

- Pijler 4 Bestuur en organisatie

Taakvelden:

- Bestuur
- Overhead
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid
- Crisisbeheersing en brandweer

Wethouder Birgit van Veldhuizen, stadspartij Doesburg (1 FTE)

- Pijler 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat

Taakvelden:

- Parkeerbelasting
- Verkeer en vervoer
- Parkeren
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar vervoer
- Sportbeleid en activering
- Sportaccommodaties
- Media
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria
- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen
- Financiën
- Gemeentelijk vastgoed

Vacature (VVD) (1 FTE)

- Pijler 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak

Taakvelden:

- Openbaar basisonderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
- Wijkteams
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18+
- Geëscaleerde zorg 18-
- Volksgezondheid

Wethouder Stan Hillenaar, CDA (0,5 FTE)

- Pijler 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

Taakvelden:

- Recreatieve havens
- Economische ontwikkeling
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie
- Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Samenkracht en burgerparticipatie

Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat

Korte beschrijving

Doesburg is woongemeente die door demografische ontwikkelingen, wensen van de bewoners en klimaatverandering continue met veranderingen te maken heeft. Veranderingen die van invloed zijn op o.a. de woningbouwbehoefte, de openbare ruimte en het voorzieningenniveau. De komende jaren worden gewerkt aan aantrekkelijke en evenwichtige woonlocaties en een voorzieningenniveau die aansluiten bij de huidige en toekomstige behoefte van onze (vergrijzende) inwoners. Ouderen, alsook kwetsbare inwoners met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen dienen zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen en zelfredzaam te zijn. Door het grote 'gat' tussen een hoog aantal sociale huurwoningen en dure koopwoningen wordt bij (her)ontwikkeling stevig op het middensegment ingezet. We willen vooral ook woningen realiseren voor starters en jonge gezinnen.

De komende jaren gaan we ook bepalen hoe wij hier met de openbare ruimte om willen gaan. Een prettige en veilige leefomgeving bevordert een gezonde leefstijl en maakt het mogelijk dat mensen voorzieningen kunnen bereiken en elkaar kunnen ontmoeten. We zorgen dus voor een veilig wegennet en fietsnetwerk, waar niet te hard gereden mag worden, we zorgen ervoor dat iedere wijk een toegankelijke ontmoetingsruimte in de buitenruimte heeft waar bewoners kunnen samenkomen om te ontmoeten, verblijven en te bewegen. Ook een vitale binnenstad en een toekomstbestendig en

betaalbaar voorzieningenniveau zijn essentieel voor de leefbaarheid en financiële gezondheid van de stad. Naast een goede parkeercapaciteit in voor onze bewoners en bedrijven moet ook voorzien zijn in voldoende (centrale) parkeercapaciteit voor de bezoeker. Zowel per auto, per bus als per fiets.

Wat willen we bereiken?

L 1.1 Doesburg moet aantrekkelijk blijven voor jongeren, starters en gezinnen. We willen meer betaalbare koop- en huurwoningen met name voor deze doelgroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.1 We realiseren 200 extra woningen.

M 1.1 We realiseren mogelijkheden voor innovatieve nieuwe woonvormen.

M 1.1 We stellen een woningbouwstrategie per wijk op, waarbij met een hoge prioriteit tegelijkertijd de inrichting van de woonomgeving wordt meegenomen.

Wat willen we bereiken?

L 1.2 De verkeersveiligheid is een belangrijk aandachtspunt. We willen in het verlengde hiervan daar waar dat mogelijk is binnen de bebouwde kom een maximale snelheid ingevoerd zien van 30 kilometer per uur.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.2 We creëren veiligere oversteekplaatsen.

M 1.2 We komen met een inventarisatie van de wegencategoriën.

M 1.2 We komen met een verkleerscirculatieplan.

Wat willen we bereiken?

L 1.3 We willen een uitbreiding van het aantal beschikbare parkeerplaatsen en we willen ook hiervoor de mogelijkheden nader onderzocht hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.3 We doen onderzoek naar de haalbaarheid van het realiseren van een (kostendekkende) gecentraliseerde parkeervoorziening(en) voor bezoekers van onze binnenstad.

M 1.3 We gaan kijken naar additionele parkeermogelijkheden buiten de singels voor zowel permanent als tijdelijk gebruik bij evenementen.

M 1.3 We gaan nadrukkelijk kijken naar de mogelijkheden tot ondergronds en/of meerlaags parkeren eventueel in combinatie met het bouwen van woningen.

Wat willen we bereiken?

L 1.4 We willen een kwaliteitsimpuls van het groen en de openbare ruimte in de wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.4 We gaan bevorderen dat inwoners zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen wijk en dat wijkbewoners bijvoorbeeld zelf het groenonderhoud voor hun rekening nemen.

M 1.4 We zorgen ervoor dat iedere wijk een toegankelijke ontmoetingsruimte in de buitenruimte heeft waar bewoners kunnen samenkomen. Een plek die uitnodigt tot ontmoeten, verblijven en bewegen.

Wat willen we bereiken?

L 1.5 We willen nog dit jaar (2023) de financiële, juridische en ruimtelijke haalbaarheid onderzocht zien om de sporthal Beumerskamp in een multifunctionele vorm toe te voegen aan het zwembad.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.5 We schakelen een externe deskundige in om het onderzoek (zwembad/sporthal) te doen en ons te voorzien van verdere advisering voor besluitvorming.

Wat willen we bereiken?

L 1.6 De speeltuinen in Doesburg verdienen de aankomende jaren meer aandacht en we willen dat speeltuinen versneld worden opgewaarderd in het verlengde van het eerder vastgestelde beleidsplan spelen en bewegen.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.6 We geven uitvoering aan het eerder vastgestelde beleidsplan "Spelen en bewegen" door middel van het opwaarderen van de speeltuinen.

Wat willen we bereiken?

L 1.7 De energietransitie is ook in onze gemeente een belangrijk thema. We willen nadrukkelijk onze inwoners, bedrijven en instellingen en initiatieven vanuit de samenleving zo goed mogelijk ondersteunen en faciliteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 1.7 We geven uitvoering aan het al vastgestelde projectplan "Doesburg Energieneutraal 2030" met de daarin opgenomen werklijnen.

M 1.7 We stellen een klimaatadaptatiestrategie vast voor de openbare ruimte en particuliere tuinen.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.2 Burgerzaken	306.172	299.038	389.989	389.989	389.989	389.989
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.247.811	693.756	832.920	832.920	832.920	832.920
1.2 Openbare orde en veiligheid	271.234	277.026	442.420	442.420	442.420	442.420
2.1 Verkeer en vervoer	1.117.937	1.268.438	1.558.713	1.760.171	1.774.171	1.774.171
2.2 Parkeren	67.457	168.841	98.323	98.323	85.138	85.138
2.5 Openbaar vervoer	524	2.056	2.056	2.056	2.056	2.056
5.1 Sportbeleid en activering	349.171	266.111	243.636	248.636	248.636	248.636
5.2 Sportaccommodaties	655.639	722.509	643.280	649.280	649.280	649.280
5.6 Media	240.215	240.890	240.186	240.186	240.186	240.186
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.201.908	1.087.466	907.861	941.118	941.118	941.118

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
7.2 Riolering	744.820	702.266	971.859	977.858	975.290	954.931
7.3 Afval	1.111.438	1.234.232	1.386.468	1.386.468	1.386.468	1.386.468
7.4 Milieubeheer	802.226	1.626.577	373.899	373.899	273.899	273.899
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	147.257	144.383	97.286	97.286	97.286	97.287
8.1 Ruimtelijke ordening	496.875	430.615	355.527	309.360	309.360	309.360
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.458.636	3.227	12.163	12.163	12.163	12.163
8.3 Wonen en bouwen	412.941	949.953	757.073	772.073	872.859	872.859
Totaal Lasten	10.632.260	10.117.384	9.313.659	9.534.206	9.533.239	9.512.881
Baten						
0.2 Burgerzaken	157.835	139.917	139.917	139.917	139.917	139.917
0.63 Parkeerbelasting	492.339	569.226	593.048	593.048	593.048	593.048
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	976.466	7.838	7.838	7.838	7.838	7.838
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.453	15.213	10.057	10.057	10.057	10.057
2.1 Verkeer en vervoer	172.598	42.965	33.330	33.330	33.330	33.330
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	0	149	149	149	149	149
5.1 Sportbeleid en activering	100.999	8.334	83.334	83.334	83.334	83.334
5.2 Sportaccommodaties	144.234	66.719	61.131	61.131	61.131	61.131
5.6 Media	0	11.540	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	407	3.633	3.633	133	133	133
7.2 Riolering	1.176.201	1.302.527	1.486.855	1.506.180	1.503.612	1.483.253
7.3 Afval	1.894.072	1.875.006	1.878.946	1.878.946	1.878.946	1.878.946
7.4 Milieubeheer	56.231	277.144	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	71.601	68.781	75.781	75.781	75.781	75.781
8.1 Ruimtelijke ordening	238.152	847	847	847	847	847
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.848.061	3.964	3.964	3.964	3.964	3.964
8.3 Wonen en bouwen	213.149	367.341	367.341	367.341	367.341	367.341
Totaal Baten	7.545.796	4.761.144	4.746.171	4.761.996	4.759.428	4.739.069
Resultaat	-3.086.463	-5.356.240	-4.567.488	-4.772.210	-4.773.811	-4.773.812

Mutatie reserves horende bij dit programma

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	0	691.067	691.067	691.067	691.067	691.067
Baten						
0.10 Mutaties reserves	0	100.541	352.158	520.567	621.352	621.352
Resultaat	0	-590.526	-338.909	-170.500	-69.715	-69.715

Toelichting op budgetafwijkingen

In deze toelichting wordt het verschil verklaard op hoofdlijnen tussen de gewijzigde begroting 2023 en de primaire begroting 2024.

Het geraamde resultaat van baten en lasten op dit programma is in 2024 € 758.752 beter dan de gewijzigde begroting in 2023. Voor een goed vergelijk moeten de incidentele posten in de gewijzigde begroting 2023 eerst geëlimineerd worden. In de gewijzigde begroting is een bedrag van € 1.647.000 aan incidentele middelen. Dit zijn posten uit de kadernota en/of begroting 2023, de overgehevelde middelen bij de IBB 2022 en de resultaatbestemming jaarrekening 2022. Na eliminatie van deze posten is het verschil van € 858.000 nadelig.

Dit verschil kan o.a. als volgt verklaard worden:

Lasten:

De voorstellen uit de Kadernota 2024 zijn verwerkt, € 388.000

De Personeelslasten zijn aangepast door actualisatie van de toerekening aan taakvelden en i.v.m. de verwachte cao-ontwikkeling, € 303.000

De prijzen zijn geïndexeerd € 196.000

De kapitaalslasten zijn gestegen t.o.v. 2023, € 84.000 doordat in de begroting 2024 rekening is gehouden met de afschrijvingslasten van o.a. de reconstructie Zomerweg en de herinrichting gebied rond PeGe woningen.

Baten

Hogere parkeerheffingen (tarieven zijn geïndexeerd), € 23.000

De specifieke uitkering voor de combinatie functionarissen is geraamd (de middelen kregen wij voorheen uit het gemeentefonds), € 75.000

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage

"beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van het programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.

Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Groene metropool regio Arnhem - Nijmegen

Euregio Rhijn-Waal

Circulus-Berkel B.V.

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een overzicht met toelichting van alle verbonden partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen.

Programma 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak

Korte beschrijving

Eén van de drie pijlers van de Toekomstvisie Doesburg is een meer verbindende en versterkende sociale aanpak gericht op het verbeteren van de positie, draagkracht en vitaliteit van Doesburgse inwoners. Dat is dan ook als leidraad genomen voor de komende jaren. Een nieuwe koers in het sociaal domein moet leiden tot meer sociale cohesie in de wijken en dus meer betrokkenheid van de inwoners bij elkaar, meer participatie van inwoners met meer inclusie, minder eenzaamheid, tijdige aanpak van (het ontstaan van) armoede- en schuldenproblematiek en een afname van het gebruik van zorgvoorzieningen. De belangrijkste speerpunten voor de komende collegeperiode zijn:

- Het versterken van de sociale basis van Doesburg, o.a. door te zorgen voor voldoende ontmoetingsmogelijkheden in de wijken, zowel binnen als buiten. Voor het slagen van de transformatie in het sociaal domein zullen we de focus meer gaan leggen op het collectieve en het zelforganiserende vermogen van onze inwoners, naast de individuele zorg en ondersteuning voor de mensen die dat echt nodig hebben. We willen dat buurtgericht gaan doen omdat dat de beste schaal is voor het versterken van de onderlinge relaties. Het vrijwilligerswerk kan hieraan ondersteunend zijn. Op deze manier kan eenzaamheid worden tegengegaan.
- Blijven inzetten op preventie en vroegsignalering, zodat problemen voorkomen of op tijd gesignaleerd worden. Vaak beginnen problemen in de jeugd en worden ze van generatie op generatie overgedragen. Een kansrijke start in de eerste levensfase van een kind, goed onderwijs en een helpende hand bij beginnende problematiek (zoals verlies van inkomen of werk, opvoedingsvraagstukken, huisvestingsproblematiek) kan erger voorkomen en tegelijk inzet van kostbare voorzieningen uit Participatiewet, WMO en Jeugdwet verminderen. Een

goede samenwerking tussen de verschillende organisaties die actief zijn in Doesburg en het zelforganiserende vermogen is daarbij cruciaal.

- Zorgen voor bestaanszekerheid. Bestaanszekerheid is een basisbehoefte en daarom het fundament van de samenleving. Pas als er perspectief is op het gebied van basale levensbehoeften, komen mensen uit de overlevingsmodus en kan er gestart worden met de opbouw en het benutten van kansen. Wij willen armoede bestrijden en doen dit bij voorkeur door mensen (met een bijstandsuitkering) aan het werk te helpen. Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt zien wij (nieuwe) kansen voor inwoners die nog niet werkfit zijn. Deze groep kan, voor zover mogelijk, gestimuleerd worden vrijwilligerswerk te doen en/of al dan niet met extra begeleiding naar regulier werk of dagbesteding toegeleid worden. Ook het aanpakken van multiproblematiek in gezinnen door het bieden van maatwerk is hierbij belangrijk.
- Uitgaan van positieve gezondheid, waarbij niet de ziekte of de beperkingen van iemand centraal staan, maar de behoefte en de mogelijkheden van mensen uitgangspunt zijn. Positieve gezondheid verbindt het sociale domein met het fysieke domein door veel aandacht te schenken aan de woonomgeving, openbare ruimte, groen in de wijk, wandelroutes, sport- en speelmogelijkheden, toevallige ontmoetingen, (wijk)activiteiten, leefstijl, mobiliteit, technologie.

Wat willen we bereiken?

L 2.1 We werken voortvarend aan de "Notitie Koers verleggen" en de daarin vastgelegde actielijnen, waarbij koersverlegging, preventie, ontschotting, gebruikmaking van de kracht van de samenleving en inclusie belangrijke uitgangspunten zijn.

Het gaat hierbij om de "Notitie Koers verleggen. Een nieuwe route in het sociaal domein."

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.1 Inventariseren en ordenen van voorliggende initiatieven ter bestrijding armoede.

M 2.1 We blijven inzetten op preventie en vroegsignalering.

M 2.1 We gaan de sociale basis versterken.

M 2.1 We stimuleren positieve gezondheid.

M 2.1 We zorgen voor bestaanszekerheid.

Wat willen we bereiken?

L 2.2 Eenzaamheid is een groeiend probleem en moet ook in Doesburg stevig worden aangepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.2 Onderzoek naar versterken bestaande ontmoetingsplekken en mogelijkheden
Dagbesteding als algemene voorziening.

M 2.2 We organiseren een conferentie met inwoners en deskundigen over
eenzaamheid.

Wat willen we bereiken?

L 2.3 Wij willen dat vrijwilligers goed worden ondersteund en dat verenigingen beter bij elkaar worden gebracht. We willen de bestaande vrijwilligerssteunpunten beter ondersteunen en opwaarderen en een centraal informatiepunt inrichten.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.3 Het opstellen van een uitvoeringsplan stimulering vrijwilligersinzet en
versterking vrijwilligerspunt

Wat willen we bereiken?

*L 2.4 Iedereen kan meedoen. Op maat gemaakt werk ook voor mensen die in de
bijstand zitten kan een goed middel zijn om mensen te activeren en meer zingeving
aan hun leven te geven. We willen een positieve en meer creatieve invulling.*

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.4 Meer inwoners hebben passende dagbesteding qua arbeidsmatige-,
maatschappelijke- of sociale inzet (tegenprestatie).

M 2.4 Opstarten van DWOB (Doesburgs Werk- en Ontwikkel Bedrijf).

M 2.4 We werken bij interne vacatures actief aan inclusie en regelen waar nodig goede
begeleiding.

Wat willen we bereiken?

*L 2.5 We willen graag dat meerjarige contracten afgesloten worden met
maatschappelijke organisaties. Dit bevordert de continuïteit.*

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.5 We brengen in kaart welke kortdurende contracten we hebben en we bezien of
we deze contracten een meerjarig karakter kunnen geven.

Wat willen we bereiken?

L 2.6 We willen voldoende studiewerkplekken voor studenten. We willen voldoende flexibele studieplekken realiseren waar iedereen terecht kan, bijvoorbeeld op het stadhuis.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 2.6 We realiseren 4 studieplekken.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	569	600	47.410	47.410	47.410	47.410
4.2 Onderwijshuisvesting	179.390	156.670	150.942	150.942	147.530	147.530
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.209.987	768.769	666.959	716.959	760.959	760.959
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	993.975	1.137.496	928.804	928.804	908.117	908.117
6.2 Wijkteams	670.556	719.010	1.201.145	1.140.145	1.140.145	1.140.145
6.3 Inkomensregelingen	6.794.796	6.207.047	5.601.970	5.601.970	5.601.970	5.601.970
6.4 Begeleide participatie	1.427.146	1.685.335	1.774.610	1.744.660	1.762.323	1.762.323
6.5 Arbeidsparticipatie	894.323	965.439	833.767	750.478	750.478	750.478
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	531.093	561.229	691.732	710.732	731.732	731.732
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.114.133	3.622.819	3.722.587	3.500.737	3.500.737	3.500.737
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.594.771	5.169.764	5.771.843	5.434.680	5.456.140	5.456.140
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	65.341	103.344	168.015	168.015	168.015	168.015
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	24.070	28.070	106.755	106.755	106.755	106.755
7.1 Volksgezondheid	380.340	428.884	575.793	544.093	544.093	544.093
Totaal Lasten	21.880.491	21.554.476	22.242.332	21.546.380	21.626.404	21.626.404
Baten						
4.2 Onderwijshuisvesting	11.277	11.300	11.300	11.300	11.300	11.300
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	568.393	30.000	5.000	5.000	5.000	5.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	68	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	3.789.637	4.369.979	4.389.979	4.389.979	4.389.979	4.389.979
6.5 Arbeidsparticipatie	196.497	180.978	67.093	11.000	11.000	11.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.642	8.296	17.340	17.340	17.340	17.340

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	120.459	352.664	331.850	110.000	110.000	110.000
Totaal Baten	4.683.690	4.953.217	4.822.562	4.544.619	4.544.619	4.544.619
Resultaat	-17.196.801	-16.601.259	-17.419.770	-17.001.761	-17.081.785	-17.081.785

Mutatie reserves horende bij dit programma

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	0	132.145	132.145	132.145	132.145	132.145
Baten						
0.10 Mutaties reserves	0	0	135.979	135.979	132.567	132.567
Resultaat	0	-132.145	3.834	3.834	422	422

Toelichting op budgetafwijkingen

In deze toelichting wordt het verschil verklaard op hoofdlijnen tussen de gewijzigde begroting 2023 en de primaire begroting 2024.

Het geraamde resultaat van baten en lasten op dit programma is in 2024 bijna € 1.298.000 nadeliger dan de gewijzigde begroting in 2023. Voor een goed vergelijk moeten de incidentele posten in de gewijzigde begroting 2023 eerst geëlimineerd worden. In de gewijzigde begroting is een bedrag van € 385.000 aan incidentele middelen opgenomen. Dit zijn posten uit de kadernota en/of begroting 2023 en de resultaatbestemming jaarrekening 2022. Na eliminatie van deze posten is het verschil van € 1.204.000 nadelig.

Dit verschil kan als volgt verklaard worden:

De voorstellen uit de Kadernota 2024 zijn verwerkt, € 179.000

De Personeelslasten zijn aangepast door actualisatie van de toerekening aan taakvelden en i.v.m. de verwachte cao-ontwikkeling, € 531.000

De prijzen zijn geïndexeerd € 550.000

In verband met de verhuizing naar het stadskantoor vallen de lasten (€ 164.000) voor de Linie vrij vanaf mei. Daar staat tegenover dat de baten van € 114.000 uit verhuur en de vergoeding voor de servicekosten ook wegvallen.

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van het programma 2 Verbindende en versterkende sociale aanpak:

Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) voor het onderdeel zorg

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een overzicht met toelichting van alle verbonden partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen.

Programma 3 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

Korte beschrijving

Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie zijn één van de drie pijlers waarop we de komende jaren volop inzetten. Toerisme en recreatie willen we op een kwalitatieve manier verder ontwikkelen, in balans met de leefomgeving, economie, cultuur en natuur. Dit doen we door middel van het opstellen van een toeristische visie met uitvoeringsprogramma en een economische visie met uitvoeringsplan. De binnenstad moet een evenwichtig aanbod van voorzieningen hebben om bruisend en levendig te kunnen zijn en blijven. We willen daarom leegstand zoveel mogelijk voorkomen door een goede bezetting van winkelpanden in stand te houden.

Wat willen we bereiken?

L 3.1 We willen een bruisende, levendige Binnenstad en we willen in dit kader dat de bestaande evenementen worden behouden en optimaal vanuit de gemeente worden ondersteund.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 3.1 Toeristen betalen mee aan de voorzieningen.

M 3.1 We realiseren een goede ondersteuning voor de vrijwilligers die zich inzetten op toeristisch vlak.

M 3.1 We stellen een toeristische visie 2023 - 2028 op.

M 3.1 We stellen een uitvoeringsprogramma vanuit de toeristische visie op.

M 3.1 We verbeteren de bewegwijzering voor toeristen.

Wat willen we bereiken?

L 3.2 Om een goed ondernemersklimaat te stimuleren, bedrijven te behouden en leegstand te voorkomen zal er actiever worden ingezet op acquisitie en een ondersteunende rol vanuit de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 3.2 We komen met een voorstel voor de opvolging van de SCBD.

M 3.2 We maken de inzet van een retailmakelaar mogelijk.

M 3.2 We stellen een economische visie op.

Wat willen we bereiken?

L 3.3 De VVV dient in Doesburg te worden behouden en vanuit de gemeente te worden ondersteund.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 3.3 De rol en de ondersteuning van de VVV betrekken we bij het opstellen van de toeristische visie.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
2.3 Recreatieve havens	105.432	116.856	87.584	87.584	87.584	87.584
3.1 Economische ontwikkeling	159.082	227.154	293.451	233.451	233.451	233.451
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	12.368	13.372	4.473	4.473	4.473	4.473
3.4 Economische promotie	203.317	451.212	368.869	271.869	271.869	231.869
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	67.784	53.040	28.328	28.328	28.328	28.328

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
5.4 Musea	167.689	187.839	129.665	99.361	99.361	99.361
5.5 Cultureel erfgoed	195.504	267.243	189.740	195.740	195.740	195.740
Totaal Lasten	911.176	1.316.716	1.102.110	920.806	920.806	880.806
Baten						
2.3 Recreatieve havens	57.183	114.246	114.246	114.246	114.246	114.246
3.1 Economische ontwikkeling	10.000	52.110	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	6.674	7.828	5.828	5.828	5.828	5.828
3.4 Economische promotie	321.798	429.910	429.910	429.910	429.910	429.910
5.4 Musea	21.451	20.725	6.840	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	23.954	30.348	30.348	30.348	30.348	30.348
Totaal Baten	441.061	655.167	587.172	580.332	580.332	580.332
Resultaat	-470.115	-661.549	-514.938	-340.474	-340.474	-300.474

Toelichting op budgetafwijkingen

In deze toelichting wordt het verschil verklaard op hoofdlijnen tussen de gewijzigde begroting 2023 en de primaire begroting 2024.

Het geraamde resultaat van baten en lasten op dit programma in is in 2024 € 170.000 positiever dan de gewijzigde begroting in 2023. Voor een goed vergelijk moeten de incidentele posten in de gewijzigde begroting 2023 eerst geëlimineerd worden. In de gewijzigde begroting 2023 is een bedrag van € 269.000 aan incidentele middelen opgenomen. Dit zijn posten uit de kadernota en/of begroting 2023 en de overgehevelde middelen bij de IBB 2022. Na eliminatie van deze posten is het verschil van € 122.000 nadelig.

Dit verschil kan als volgt verklaard worden:

De voorstellen uit de Kadernota 2024 zijn verwerkt, € 201.000

Lagere personeelslasten door actualisatie van de toerekening aan taakvelden en i.v.m. de verwachte cao-ontwikkeling, € 38.000

De prijzen zijn geïndexeerd, € 19.000

In verband met de verhuizing naar het stadskantoor vallen de lasten (€ 62.000) voor de Nieuwstraat vrij vanaf mei. Daar staat tegenover dat de baten van € 14.000 uit verhuur en de vergoeding voor de servicekosten ook wegvallen.

Overige verschillen per saldo € 12.000.

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van het programma Programma 3 Kwaliteitstoerisme en toerisme en toegankelijke natuurrecreatie:

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een overzicht met toelichting van alle verbonden partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen.

Programma 4 Bestuur en organisatie

Korte beschrijving

Vanuit de bedrijfsvoering van de gemeente Doesburg zijn we voortdurend bezig om samen met de collega's resultaten te boeken voor de stad, zijn inwoners, bedrijven en instellingen. Met de focus op de onderwerpen uit de Toekomstvisie, de steeds toenemende hoeveelheid taken en rollen en de complexiteit ervan in combinatie met een steeds krappere wordende arbeidsmarkt willen we een sterke, gerichte samenwerking met collega's in de regio realiseren. We willen ons verbinden aan een partner waar we vanuit vertrouwen mee samenwerken en elkaar versterken. Om dit waar te kunnen maken, werkt Bedrijfsvoering aan drie hoofdthema's in de komende periode:

- het versterken van de ambtelijke organisatie;
- aantrekkelijk werkgeverschap;
- beheer en processen op orde.

Wat willen we bereiken?

L 4.1 We willen de bestuurlijke zelfstandigheid van Doesburg behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.1 We gaan vol inzetten op de realisering van onze toekomstvisie.

Wat willen we bereiken?

L 4.2 We brengen de basis op orde.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.2 Er komt een meerjaren begroting van I&A.

M 4.2 We maken een planning voor de versaaing en het verbeteren van de veiligheid en bijbehorende kosten inzichtelijk.

M 4.2 We verhogen het opleidingsbudget en begeleidingsbudget.

M 4.2 We verminderen de kwetsbaarheid van de organisatie door het aanstellen van een projectleider om het gastheer model vorm te geven.

Wat willen we bereiken?

L 4.3 We willen een adequate ambtelijke huisvesting realiseren gekoppeld aan de toekomstplannen voor de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.3 We zorgen voor besluitvorming en over adequate huisvesting voor het ambtelijke apparaat en de realisatie ervan.

Wat willen we bereiken?

L 4.4 We willen ruimte binnen de bestaande begroting creëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.4 Om ruimte binnen de bestaande begroting te creëren gaan we de inkomsten- en uitgavenkant doorlichten, mede in relatie tot de toekomstvisie.

M 4.4 We brengen onze verplichte en autonome begrotingsposten concreter in beeld.

M 4.4 We zorgen voor een materieel sluitende (meerjaren)begroting.

Wat willen we bereiken?

L 4.5 We willen kritisch kijken naar ons voorzieningenniveau in relatie tot onze toekomstvisie. Er zullen scherpere keuzes gemaakt moeten worden in welke voorzieningen wel passen en welke niet.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.5 Geactualiseerde subsidieverordening met passages over maatschappelijke doelen.

M 4.5 Onderzoek over welke voorzieningen tot het basisvoorzieningenniveau binnen onze gemeente behoren en welke door de voorzieningen in de regio vervuld worden.

M 4.5 We gaan het jeugd- en jongerenwerk volgens de huidige inzichten vormgeven, waarbij bekeken zal worden of een zelfstandig jongerencentrum nog bij deze vraag past. We willen kijken naar een beter alternatief.

M 4.5 We willen analoog aan het recycleplein kijken of onze voorzieningen regionaal beter kunnen worden benut, waardoor wellicht ook financiële voordelen ontstaan voor de exploitatie ervan.

Wat willen we bereiken?

L 4.6 We willen de inwoners en bedrijven en maatschappelijke organisaties meer dan voorheen een stevige positie geven in de beleidsontwikkeling en uitvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

M 4.6 We gaan opgavegericht werken.

M 4.6 We maken een beleidskader gebaseerd op de participatieladder.

M 4.6 We ontwikkelen het werken via participatieve trajecten door.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.1 Bestuur	1.040.066	933.154	1.010.669	1.010.669	1.010.669	1.010.669
0.4 Overhead	6.137.680	6.299.168	6.908.392	7.140.543	7.094.175	7.016.320
0.5 Treasury	24.108	3.398	48.196	43.196	38.196	38.196
Totaal Lasten	7.201.854	7.235.720	7.967.257	8.194.408	8.143.040	8.065.185
Baten						
0.4 Overhead	202.472	52.318	135.529	135.529	135.529	135.529
0.5 Treasury	343.108	269.435	231.623	231.623	231.623	231.623
Totaal Baten	545.580	321.753	367.152	367.152	367.152	367.152
Resultaat	-6.656.274	-6.913.967	-7.600.105	-7.827.256	-7.775.888	-7.698.033

Mutatie reserves horende bij dit programma

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	0	5.104	5.104	5.104	5.104	5.104
Baten						
0.10 Mutaties reserves	0	2.500	34.304	43.071	42.842	42.842
Resultaat	0	-2.604	29.200	37.967	37.738	37.738

Toelichting op budgetafwijkingen

In deze toelichting wordt het verschil verklaard op hoofdlijnen tussen de gewijzigde begroting 2023 en de primaire begroting 2024.

Het geraamde resultaat van baten en lasten op dit programma in is in 2024 € 686.000 (excl. mutaties reserves positiever dan de gewijzigde begroting in 2023. Voor een goed vergelijk moeten de incidentele posten in de gewijzigde begroting 2023 eerst geëlimineerd worden. In de gewijzigde begroting is een bedrag van € 253.000 aan incidentele middelen opgenomen. Dit zijn posten uit de kadernota en/of begroting 2023 en de overgehevelde middelen bij de IBB 2022. Na eliminatie van deze posten is het verschil van € 939.000 nadelig.

Dit verschil kan als volgt verklaard worden:

De voorstellen uit de Kadernota 2024 zijn verwerkt, € 297.000

De Personeelslasten zijn aangepast door actualisatie van de toerekening aan taakvelden en i.v.m. de verwachte cao-ontwikkeling, € 380.000

De prijzen zijn geïndexeerd, € 115.000

Lagere opbrengst dividend, € 47.000

De lasten (€ 233.000) voor het pand aan de Leigraafseweg zijn verwerkt in deze begroting. Daar staan huurbaten tegenover (€ 135.000).

De mutaties op de reserves worden m.i.v. de begroting 2024 verantwoord op de programma's waarop ze betrekking hebben.

Beleidsindicatoren

Voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de begroting zijn gemeenten verplicht om de effecten van beleid toe te lichten aan de hand van een op Rijksniveau vastgestelde set aan beleidsindicatoren. In dit boekwerk zijn deze verplichte indicatoren opgenomen in de bijlage "beleidsindicatoren in perspectief". Door de indicatoren (en daarmee de ontwikkeling ervan) op deze wijze te presenteren, ontstaat er een overzichtelijk beeld van de cijfers. Het doel van deze indicatoren is dat de beleidsresultaten van de gemeenten onderling vergelijkbaarder worden.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van het programma Programma 4 Bestuur en organisatie:

BNG Bank

Alliander N.V.

Vitens

In de paragraaf Verbonden partijen vindt u een overzicht met toelichting van alle verbonden partijen waarmee Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Op basis van artikel 8 van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt hieronder een overzicht gegeven van de kosten van overhead en het bedrag dat is opgenomen voor de vennootschapsbelasting dat in de primaire begroting is opgenomen.

Overzicht algemene kosten

Op basis van art. 8 van het Besluit Begroting & Verantwoording Provincie en gemeenten (BBV) wordt hieronder een overzicht gegeven van de kosten van overhead en het bedrag voor vennootschapsbelasting en onvoorzien dat in de primaire begroting is opgenomen:

	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Kosten voor overhead (saldo uitgaven/inkomsten TV 0.4)	5.935	6.238	6.773	7.005	6.959	6.881
bedrag heffing vennootschapsbelasting	78	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	15	15	15	15	15

(bedragen x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.61 OZB woningen	192.194	167.023	262.277	262.277	262.277	262.277
0.62 OZB niet-woningen	2.986	5.475	27.077	27.077	27.077	27.077
0.64 Belastingen Overig	86.242	76.560	59.821	59.821	59.821	59.821
0.8 Overige baten en lasten	143.525	652.790	85.000	85.000	45.000	45.000
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	77.707	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	502.653	901.848	434.175	434.175	394.175	394.175
Baten						
0.61 OZB woningen	1.793.962	1.814.326	1.896.878	1.896.878	1.896.878	1.896.878
0.62 OZB niet-woningen	458.886	486.193	508.314	508.314	508.314	508.314
0.64 Belastingen Overig	146.239	175.684	157.503	157.503	157.503	157.503
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	27.137.635	25.855.000	27.841.546	27.830.026	25.723.178	25.585.092
0.8 Overige baten en lasten	134.325	0	0	0	0	0
Totaal Baten	29.671.048	28.331.203	30.404.241	30.392.721	28.285.873	28.147.787
Resultaat	29.168.395	27.429.355	29.970.066	29.958.546	27.891.698	27.753.612

Toelichting op budgetafwijkingen

Het verschil tussen 2023 en 2024 bedraagt 2.544.000 en kan als volgt verklaard worden:

Hogere algemene uitkering t.o.v. 2023, € 1.987.000

Hogere OZB opbrengst, € 105.000

Vrijval stelpost loon- en prijsstijging, € 568.000. Deze stelpost is ingezet ter dekking van de loon- en prijsmutaties op de diverse programma's.

De Personeelslasten zijn aangepast door actualisatie van de toerekening aan taakvelden en i.v.m. de verwachte cao-ontwikkeling € 108.000

Onder de algemene dekkingsmiddelen horen ook het renteresultaat en de dividendbaten. Deze staan echter verantwoord op programma 4 onder taakveld 0.5. Het gaat om een bedrag van € 183.000.

Paragrafen

Paragraaf A - Lokale heffingen

Paragraaf A | Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen maken een belangrijk deel uit van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en retributies. Na de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. De opbrengsten van de algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De onroerende zaakbelastingen (verder OZB), hondenbelasting en de parkeerbelasting behoren tot deze categorie. Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffen- en de rioolheffing. Retributies worden geheven als de gemeente een specifieke dienst verleent. De leges vormen de belangrijkste retributies in de gemeente Doesburg. Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst gemaakt mag worden. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die gemaakt moeten worden om de dienst te verlenen.

Deze paragraaf geeft een toelichting op de lokale heffingen en geeft inzicht in de baten en lasten van de lokale heffingen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale belastingdruk wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten.

Algemeen

We kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als de wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is o.a. opgenomen in de volgende documenten:

- Landelijke wet- en regelgeving;
- Diverse belastingverordeningen;
- Watertakenplan Olburgen (WTPO 2023-2027).

Onroerende zaakbelastingen

Onder de naam 'onroerende zaakbelastingen' wordt een gebruikers- en eigenarenbelasting geheven. Voor woningen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven. Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt ieder jaar van elk object de waarde vastgesteld. De waarde vormt de grondslag voor de berekening van de OZB aanslagen. Ontwikkelingen in de waarde als gevolg van de jaarlijkse herwaardering worden gecompenseerd via het tarief.

De tarieven OZB voor 2024 zijn voorlopig vastgesteld rekening houdend met de marktontwikkeling zoals die op dit moment van schrijven bekend is in Doesburg.

De definitieve OZB tarieven worden bepaald op basis van de daadwerkelijke waardeontwikkeling in Doesburg. Deze definitieve waardeontwikkeling is later dit jaar bekend. Dan kunnen de definitieve tarieven OZB berekend worden. Deze tarieven worden vastgesteld in de raadsvergadering van december 2023.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval te dekken. Deze heffing mag maximaal kostendekkend zijn. In Doesburg is de afvalstoffenheffing gebaseerd op Diftar (gedifferentieerde tarieven). Huishoudens betalen een vast deel en een variabel deel. Het vaste deel is voor alle huishoudens gelijk en moet de vaste kosten dekken. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten voor (ondergrondse) containers, het recycleplein en inzamelen en verwerkingskosten. Het variabele deel bestaat uit het aantal keren dat de groene container aan de weg wordt gezet of de afvalzak in de ondergrondse restafvalcontainer wordt gedeponeerd.

Vanaf 1 januari 2019 wordt het restafval in een ondergrondse container aangeboden. Dit wordt ook wel 'gespiegeld inzamelen' genoemd. Standaard zijn de ondergrondse restafvalcontainers uitgevoerd met een trommel voor 60 liter afvalzakken. Op 16 locaties verspreid door de stad zijn deze containers uitgevoerd met een trommel voor zowel 60 liter als 30 liter afvalzakken. De oude grijze minicontainer voor restafval kan gebruikt worden om het oud papier (gratis) aan te bieden. Alleen huishoudens in het buitengebied houden de grijze mini-container voor het aanbieden van restafval omdat in het buitengebied geen ondergrondse restafvalcontainers zijn geplaatst. De tarieven voor de grijze minicontainers voor restafval blijven daarom in de belastingverordening staan.

Huishoudens in de binnenstad of van hoogbouw kunnen ook een groene minicontainer krijgen voor het GFT (Groente-, Fruit- en Tuinafval). Voorwaarde is dat deze container op eigen terrein wordt geplaatst. Voor GFT kunnen huishoudens uit 2 containerformaten kiezen: 140 liter of 240 liter. Huishoudens kunnen daarnaast ook gebruik maken van een oranje minicontainer voor PDM (Plastic-, Metaal- en Drankenverpakkingen). Ook deze minicontainer moet op eigen terrein worden geplaatst. Het aanbieden van deze container is gratis.

Op het recycleplein aan de Parallelweg Den Helder kan grof huishoudelijk afval tegen betaling worden aangeboden, zoals kapot en/of versleten meubilair, bouw- en sloopafval, gips en hout. Maar liefst 18 afvalstromen kunnen er gratis worden gebracht, zoals snoeiafval tot 500kg, bakolie en frituurvet, harde kunststoffen en piepschuim.

Rioolheffing

De gemeente kan naast de zorg voor het riool ook voorzieningen bekostigen die het mogelijk maken in te spelen op de zorg voor het hemel- en grondwater binnen de gemeente. Op 25 mei 2023 is het Watertakenplan Olburgen 2023–2027 door de gemeenteraad vastgesteld. In het watertakenplan is bepaald dat wordt gespaard voor investeringen door jaarlijkse toevoeging aan de voorziening vervangingsinvestering en dat overschotten en tekorten worden verrekend met de voorziening egalisatie. Uitgangspunt voor de bepaling van het tarief voor de rioolheffing is 100% kostendekking op grond van het vastgestelde watertakenplan. Vanaf 2025 zou volgens de actuele kostendekkingsberekeningen uit het watertakenplan een tariefstijging nodig zijn van circa 4% per jaar, plus prijscorrectie.

Leges

De leges zijn belastingen die de gemeente kan heffen voor het verstrekken van diensten. Er mag geen winst worden gemaakt. Kruissubsidiëring in de legesverordening is wel toegestaan. Onder kruissubsidiëring wordt verstaan: het hoger vaststellen van tarieven van leges voor sommige diensten om daarmee de tarieven voor andere diensten laag te kunnen houden. De tarieven worden conform de uitgangspunten Kadernota 2024 met 4,55% verhoogd.

Overzicht lokale heffingen en geraamde inkomsten

De lokale heffingen bestaan uit belastingen en rechten. De belastingen dienen ter dekking van de algemene uitgaven van de gemeente en zijn in principe vrij besteedbaar. De rechten dienen ter

dekking van de kosten die de gemeente maakt voor individuele dienstverlening aan de burger en zijn dus niet vrij besteedbaar.

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Leges (excl. leges omgevingsvergunning)	203.273	231.604	216.036
Parkeerheffingen	492.339	485.010	539.683
Lig-, haven- en kadegelden	54.254	101.458	101.458
Marktgeld	3.794	6.557	4.557
Afvalstoffenheffing	1.502.072	1.623.704	1.527.644
Rioolheffing	1.129.987	1.301.883	1.315.209
Lijkbezorgingsrechten	71.601	67.247	74.247
Leges omgevingsvergunning	147.551	354.232	354.232
Onroerendezaakbelastingen	2.249.646	2.298.591	2.403.176
Hondenbelasting	51.558	57.348	57.348
Precariobelasting	26.442	24.862	24.862
Toeristenbelasting	321.798	408.006	408.006
Roerende-zaakbelastingen	3.202	1.928	2.016
Reclamebelasting	53.239	53.739	53.739
TOTAAL	6.310.756	7.016.169	7.082.213

Lasten- en batenoverzicht van de kostendeekkende tarieven

Hieronder wordt inzichtelijk gemaakt wat de opbrengsten en lasten zijn geweest voor de belastingen die maximaal kostendeekkend mogen zijn. Maximaal kostendeekkend wordt getoetst op het niveau van de verordening.

Leges / Titel	Onderwerp	Taakveld	Toe te rekenen lasten	Toe te rekenen baten	Dekking in %
Titel 1	Algemene dienstverlening				
	Basisregistratie personen (BRP)	0.2 Burgerzaken	193.242	5.043	3%
	Naturalisatie en optie	0.2 Burgerzaken	18.436	9.656	52%
	Rijbewijzen	0.2 Burgerzaken	84.554	52.203	62%
	Reisdocumenten	0.2 Burgerzaken	82.839	37.201	45%
	Burgerlijke stand	0.2 Burgerzaken	73.806	22.315	30%
	Overige burgerzaken	0.2 Burgerzaken	228.425	2.907	1%
	Verklaring Omtrent Gedrag (COVOG)	0.2 Burgerzaken	3.759	3.594	96%
	Gehandicaptenkaart en parkeren	0.2 Burgerzaken	11.779	6.804	58%
	Totaal titel 1		696.841	139.723	20%
Titel 2	Leefomgeving en omgevingsvergunning				
	Bestemmingsplannen	8.1 Ruimte en leefomgeving	350.540	353.444	101%
	Omgevingsvergunning	8.3 Wonen en Bouwen	126.002	847	1%
	Totaal titel 2		476.541	354.291	
Titel 3	Dienstverlening (vallend onder de Europese dienstenrichtlijn)				
	Algemene plaatselijke verordening	1.2 Openbare orde en veiligheid	182.162	10.057	6%
	Uitvoering bijzondere wetten	1.2 Openbare orde en veiligheid	21.104	11.117	53%
	Totaal titel 3:		203.266	21.174	10%
Totaal (titels 1,2 en 3)			1.376.648	515.188	37%

Rioolheffing	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	7.2 Riolering	795.891		
	0.4 Overhead incl btw en rente	414.346		
	2.1 Straatreiniging	33.633		
	6.3 Kwijtschelding	67.500		
	0.10 st. vrz vervangingsinvest.	175.968		
	7.2 Opbrengst heffingen		1.315.209	
	0.10 onttrekking egalisatievrz.		171.646	
Totaal		1.487.338	1.486.855	100%

Afvalstoffenheffing	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	7.3 Afval	1.386.468		
	0.4 Overhead incl btw en rente	321.759		
	2.1 Straatreiniging	93.219		
	6.3 Kwijtschelding	77.500		
	7.3 Opbrengst belastingen		1.627.644	
	7.3 Overige opbrengsten		251.302	
	Totaal	1.878.946	1.878.946	100%

Parkeertoezicht	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	1.2 Openbare orde en veiligheid	58.954		
	0.4 Overhead	28.062		
	Opbrengsten belastingen		53.365	
	Overige opbrengsten		-	
	Totaal	87.016	53.365	61%

Lijkbezorgingsrechten	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	7.5 Begraafplaatsen	90.752		
	0.4 Overhead	42.524		
	Opbrengsten belastingen		74.247	
	Overige opbrengsten		-	
	Totaal	133.276	74.247	56%

Marktgeld	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	3.1 Economische ontwikkeling	13.202		
	0.4 Overhead	11.000		
	Opbrengst marktgelden		4.557	
	Totaal	24.202	4.557	19%

De lokale lastendruk vergeleken

Op de website van de provincie Gelderland zijn de gegevens te vinden van de belastingdruk per inwoner per Gelderse gemeente. Om een indruk te geven van de lokale belastingdruk van de gemeente Doesburg in regionaal verband wordt het onderstaande overzicht opgenomen:

Belastingdruk per inwoner

Gemeente	2022	2023
Rheden	419	448
Westervoort	436	452
Montferland	429	454
Doesburg	447	473
Zevenaar	477	489
Duiven	465	469
Doetinchem	479	492
Bronckhorst	452	461
Gemiddelde Gelderland	472	494

Kwijtscheldingsbeleid

In de gemeente Doesburg is het kwijtscheldingsbeleid van toepassing op de afvalstoffenheffing, het onderhoudsrecht graven en de rioolheffing. Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd op basis van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze regeling bevat een drietal toetsen die het mogelijk maken de financiële situatie van de belastingschuldige te beoordelen: de inkomenstoets, de vermogenstoets en de schuldentoets. Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om tussen drie verschillende kwijtscheldingsnormen te kiezen: de 90%-, de 95%- of de 100%-norm.

In december 2022 is de 'verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Doesburg' vastgesteld. In afwijking van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 wordt het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan vastgesteld op 100 procent. Dit betekent dat, uitzonderingen daargelaten, de meeste mensen die een uitkering op bijstandsniveau hebben in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf B | Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Daarbij worden de risico's meegenomen die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen is - tenzij anders vermeld in deze paragraaf - gebaseerd op de primaire begroting 2024. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer er voldoende mogelijkheden zijn om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Hiervan is dus sprake als het saldo tussen de weerstandscapaciteit en de risico's positief is.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten - die onverwachts en substantieel zijn - te kunnen afdekken. De weerstandscapaciteit van de gemeente Doesburg is:

Onderdeel	Bedrag
onbenutte belastingcapaciteit	824.000
Algemene reserve	3.658.933
Onvoorzien	15.000
Totale weerstandscapaciteit	3.673.933

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit OZB voor de gemeente Doesburg is op basis van gegevens van de provincie Gelderland voor 2023 afgerond € 824.000. Dit bedrag hanteren we ook voor 2024. Riool- en afvalstoffenheffing worden niet meegenomen. Deze heffingen mogen maximaal kostendekkend zijn en de heffingen mogen ook alleen besteed worden aan riolering en afval inzameling en verwerking.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt op basis van de begroting per 31-12-2024 € 3.673.933. Daarbij is rekening gehouden met het begrotingsresultaat 2023 en 2024,

Stille reserves

Onder een stille reserve wordt verstaan het positieve verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde van vaste activa. Een stille reserve telt mee voor de weerstandscapaciteit als: de werkelijke waarde te bepalen is, de activa snel liquide is te maken en het functioneren van de gemeente niet wordt aangetast. In feite gaat het dan om activa die zijn functie verloren heeft en waarvan het voornemen bestaat tot verkoop. Als dit van toepassing is wordt deze activa opgenomen onder de voorraad handelsgoederen op de balans. Daarnaast zijn er ook nog deelnemingen, bv. in de BNG of Alliander. Hoewel de werkelijke waarde van de aandelen hoger is dan de boekwaarde tellen ook deze stille reserves niet mee voor de weerstandscapaciteit. Tegenover een eventuele verkoop zou het verlies aan dividendinkomsten staan die als structurele bate in de begroting zijn verwerkt.

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien is een bedrag van €15.000 opgenomen in de begroting.

Inventarisatie van de risico's

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een nadelig financieel gevolg. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen (bijvoorbeeld via verzekeringen of via gevormde voorzieningen). Doen deze risico's zich voor dan moeten de nadelige financiële effecten hiervan ondervangen worden via het weerstandsvermogen.

Risico wordt vaak als volgt gedefinieerd: $Risico = Kans \times Gevolg$

Een risico is groter wanneer de kans van optreden en de gevolgen van optreden groter zijn. Een groot gevolg gecombineerd met een minimale kans wordt in het algemeen als niet belangrijk beschouwd,

net als een grote kans met een minimaal gevolg. Afhankelijk van de kans en het gevolg kan een risico op 4 manieren worden aangepakt:

- Voorkomen: één of beide van de factoren kans en gevolg wegnemen;
- Verminderen: één of beide van de factoren kans en gevolg afzwakken;
- Uitbesteden: risico's onderbrengen bij verzekeraars;
- Accepteren: alleen bij zeer kleine kans en/ of zeer kleine gevolgen.

Risico's en beheersing

Hieronder worden de 5 grootste risico's benoemd. Bij de risico's wordt tevens aangegeven op welke wijze we de risico's proberen te beheersen.

Cybercrime

De kans is reëel dat ook de gemeente Doesburg in de komende jaren een keer het slachtoffer wordt van een cybercriminaliteit. In het ergste scenario wordt er dan binnengedrongen in onze ICT omgeving, wordt er mogelijk kwaadaardige software geïnstalleerd; mogelijk bestanden onbruikbaar gemaakt of data buitgemaakt, die ongewenst openbaar gemaakt kan worden. In zo'n situatie worden we geconfronteerd met hoge kosten. Kosten i.v.m. analyseren van de omvang van de schade die ontstaan is; herstellen van de systemen en de mogelijk versleutelde gegevens. Ook krijgen we in zo'n situatie te maken met uitvoerende processen die stil komen te liggen en mogelijke gevolgschade hiervan. Ook zal er mogelijk sprake zijn van imagoschade en schade door identiteitsfraude.

Om deze risico's te beheersen zijn er o.a. de volgende maatregelen genomen:

1. We maken gebruik van de diensten en expertise van ICT samen (uitvoering door de gemeente Doetinchem)
2. We beveiligen de toegang tot onze digitale werkomgeving m.b.v. 2FA
3. We investeren in bewustwording bij personeel en staf op gebied van Informatieveiligheid

Fluctuaties gemeentefonds

De algemene uitkering van het gemeentefonds maakt zo'n 60% deel uit van de gemeentelijke inkomstenbronnen. Dit betekent dat de financiële positie van de gemeente in sterke mate afhankelijk is van de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds en dat nadelige gemeentefondsontwikkelingen derhalve de financiële positie van de gemeente behoorlijk onder druk kunnen zetten. De algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft een omvang van bijna 28 miljoen euro in 2024. Het risico is ingeschat op 1% omdat het accres alleen nog wijzigt met loon- en prijsmutaties. Vanaf 2026 daalt de omvang van het gemeentefonds. Over de ontwikkeling van het gemeentefonds na 2026 is nog geen duidelijkheid. Op basis van de huidige gegevens is de uitkering voor Doesburg in 2026 ruim 2 miljoen lager.

Open einde regelingen sociaal domein

Het sociaal domein bevat een aantal open einde regelingen. Dit betreft dan met name de Participatiewet, de Jeugdzorg en de Wmo. De laatste jaren zijn de budgetten voor de Jeugdzorg en WMO niet toereikend gebleken. Het risico is ingeschat op € 750.000 met een kans van 50%.

Beheersing: de invloedssfeer is beperkt door autonome ontwikkelingen, bv. aantal en zwaarte van de in te zetten zorg. In 2023 maken we gebruik van een praktijk ondersteuner van de huisarts (POH).

Hierdoor verwachten we de doorverwijzing naar specialistische zorg te beperken. Verder sluiten wij aan bij de ontwikkelingen in de regio (hervormingsagenda). De hervormingsagenda richt zich op betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is en een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Verbonden partijen

Onze gemeente neemt deel aan diverse verbonden partijen. Een overzicht hiervan is terug te vinden in de paragraaf "Verbonden partijen". Door onverwachte tegenvallers in hun exploitatie is er een risico dat verbonden partijen in een bepaald jaar een hogere bijdrage nodig hebben dan begroot. Deze tegenvallers worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Het maximale risico is bij de begroting ingeschat op € 500.000 met een kans van 10%.

Beheersing: We monitoren de ontwikkelingen van de verbonden partijen via tussentijdse rapportages. De invloed op tegenvallers gedurende het jaar is echter beperkt.

Algemene risico's bouwgrondexploitatie

Bij het opstellen van grondexploitaties wordt ingespeeld op mogelijke risico's. Gedurende de uitvoering van het project kunnen echter risico's manifest worden die vooraf niet of niet juist zijn ingeschat. Dit kan met name het geval zijn bij exploitaties die zich over een langere periode van meerdere jaren uitstrekken. De risico's kunnen worden onderverdeeld in gebied gerelateerde risico's (bodem, archeologie e.d.) en marktrisico's (economische ontwikkelingen, maatschappelijke ontwikkelingen e.d.). Binnen Doesburg zijn er op dit moment 2 grexten. Beiden bevinden zich in de eindfase. Deze sluiten naar verwachting af met een positief resultaat.

Verleende gemeentegaranties en aan derden verstrekte geldleningen

In de begroting is voor de gemeentegaranties een risico opgenomen van € 200.000. Het saldo waarvoor de gemeente nog garant staat is gedaald tot onder de € 2 miljoen. Voor verstrekte geldleningen wordt geen bedrag opgenomen. Het risico op verstrekte geldleningen betreft vooral een theoretisch risico. Op basis van het treasury statuut zijn er strenge eisen aan het verstrekken van leningen gesteld en wordt er zekerheid gevraagd. De leningen die niet bezwaard zijn met een hypothecaire lening zijn verstrekt aan organisaties die voldoende inkomsten genereren om de rente en aflossing te kunnen betalen.

Totaal risico's

In de onderstaande tabel worden de hiervoor genoemde risico's van een financiële kwalificatie voorzien:

Risico's	Kans	Maximaal risico	kans x financieel gevolg
Cybercrime	25%	1.000.000	250.000
Fluctuaties gemeentefonds	1%	27.000.000	270.000
Open einde regelingen sociaal domein	50%	750.000	375.000
Verbonden partijen	25%	500.000	125.000
Verleende garanties en geldleningen	10%	2.000.000	200.000
Totaal		31.250.000	1.220.000

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Bij weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat

is om middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder haar hele beleid om te hoeven gooien. Zoals uit onderstaand overzicht blijkt is het weerstandsvermogen voldoende.

Weerstandsvermogen:	Ratio
Weerstandscapaciteit	3.673.933
Risico's	1.220.000
Weerstandsvermogen	3,0

Het weerstandsvermogen is van voldoende niveau om, wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet, de incidentele lasten op te vangen.

Kengetallen

De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het voor de raad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente Doesburg. Onder de tabel vindt u een korte toelichting en duiding van de kengetallen.

Kengetallen	W2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Netto schuldquote	0,8%	38,1%	22,2%	23,9%	31,5%	37,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	-10,5%	26,9%	11,4%	13,6%	21,2%	28,1%
Solvabiliteitsrisico	64,6%	47,3%	56,7%	57,5%	52,4%	47,2%
Grondexploitatie	-1,2%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	7,5%	0,3%	0,3%	0,2%	-5,4%	-5,6%
Belastingcapaciteit	109,3%	107,5%	100,3%	100,3%	100,3%	100,3%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een schuldquote van minder dan 90% wordt als goed beoordeeld (minst risicovol).

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een ratio tussen de 20 en 50% wordt als goed beoordeeld. Daar zit Doesburg ruim boven.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Een waarde van het kengetal onder de 20% wordt als goed beoordeeld.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Er wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positieve waarde geeft aan dat de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of de mate waarin er ruimte is voor nieuw beleid. De belastingcapaciteit van de gemeente is afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Onze tarieven lopen

redelijk in de pas met het landelijk gemiddelde mede door het niet verhogen van de afvalstoffenheffing.

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf C | Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering en water, civiele kunstwerken, groen, gebouwen, openbare verlichting en speelgelegenheden achtereenvolgens aandacht geschonken aan:

- het beleidskader
- het beheer en ontwikkelingen
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

C.1 Wegen

1.1 Het beleidskader

De gemeente heeft de plicht een openbare weg te onderhouden. Dit doen we door uitvoering te geven aan een Beleidsplan en beheerplan Wegen dat in 2017 is vastgesteld. Daarin is vastgesteld dat Doesburg werkt met beeldkwaliteiten, conform de Nota Ruimtelijke Kwaliteit Doesburg (NRK). Het omvang van het huidige gemeentelijke wegennet bedraagt ongeveer 630.000 m² verharding. In de tweede helft van 2023 is gestart met het actualiseren van het huidige Beleids- en beheerplan wegen 2017 met het daarbij behorende rehabilitatieplan.

Kerncijfers:

- ca. 187.000 m² Asfalt (rijwegen en fietspaden)
- ca. 431.000 m² Element verharding (woonstraten, voet en fietspaden)
- ca. 13.300 m² Cement beton verharding (fietspaden)

1.2 Het beheer en ontwikkelingen

Het wegenareaal wordt bijgehouden in beheerssoftware, daarin worden diverse zaken vastgelegd die van belang zijn voor het juiste beheer. Door middel van een inspectie wordt frequent de huidige staat van het areaal in beeld gebracht. Op basis daarvan wordt voor de korte termijn een planning door de beheerssoftware gegenereerd; met een maatregeltoets worden de feitelijke werkzaamheden vorm gegeven in een onderhoudsplan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar rehabilitatie, groot- en klein onderhoud. Rehabilitatie betreft het volledig vervangen van de weg, incl. fundatie. Groot onderhoud betreft voorziene werkzaamheden, voortvloeiend uit de inspectie. Bij klein onderhoud is er een budget van een bepaalde omvang vastgesteld, voor het dagelijks onderhoud dat zich moeilijk laten voorspellen. Bij het onderhoud wordt gekeken of werkzaamheden integraal opgepakt kunnen worden, dat wil zeggen dat samen met andere producten (bijv. riolering) projecten worden gevormd of dat ze met andere voorgenomen projecten kunnen meeliften.

In het kader van duurzaamheid zal er gekeken moeten worden naar energie- en materiaalgebruik. Voor wegen zou in het kader hiervan gekeken kunnen worden of asfalt met een bepaalde mate van wegdekreflectie toegepast kan worden, bijvoorbeeld op kruisingen; dit ter vervanging van openbare verlichting.

Voor 2024 staan de volgende projecten gepland:

- Herinrichting Angerloseweg, Bingerdenseweg en Breedestraat
- Herinrichting Koppelweg en kruising Barend Ubbinkweg
- Herinrichting Oranjesingel
- Herinrichting entrees Ooipoort-, Koepoort- en Meipoortstraat

1.3 Financiën

Voor klein onderhoud is ruim € 50.000 opgenomen in de begroting. Voor groot onderhoud wordt jaarlijks € 240.000 gestort in de reserve wegen waaruit ook de lasten gedekt worden. Daarnaast wordt jaarlijks €350.000 gestort in de reserve rehabilitatie wegen. Dit wordt ingezet voor de dekking van kapitaalslasten van nieuwe en oude projecten.

C.2 Watertaken (riolering en water)

2.1 Het beleidskader

In 2023 is het Watertakenplan Olburgen 2023-2027 (WTPO) vastgesteld. In het WTPO is aangegeven hoe wij invulling geven aan onze wettelijke zorgtaken voor riolering, water en klimaatadaptatie (DPRA). De ambitie is om in 2050 Klimaatbestendig te zijn: in 2050 moet 30% van het verharde oppervlak dat loost op een gemengd rioolstelsel afgekoppeld zijn. Het op de lange termijn betaalbaar houden van de rioolheffing is een belangrijk uitgangspunt voor het nieuwe plan.

Kerncijfers

- 29 kilometer vrij verval regenwaterriool
- 22 kilometer vrij verval vuilwaterriool
- 28 kilometer vrij verval gemengd riool
- 22 kilometer persleiding
- 13 gemalen en 57 drukriool units
- 3600 kolken en 1,5 km lijngoot

2.2 Het beheer en ontwikkeling

In de planperiode investeren we in de vernieuwing van de infrastructuur (vervanging en renovaties), aanpak wateroverlast, verbeteren, verduurzamen en klimaatbestendig maken.

In 2024 starten de volgende projecten of zijn in uitvoering:

- PéGé Flora 23, fase 1 en 2
- Bekkerslaan en Oranjesingel
- Kraakselaan relining
- Koppelweg rioolvervanging

2.3 Financiën

Voor een overzicht van de totale lasten die worden toegerekend aan de riolering (watertaken) wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen, onderdeel riolering. Overschotten of tekorten worden verrekend met de voorziening riolering.

C.3 Civiele Kunstwerken.

3.1 Het beleidskader

In de openbare ruimte van Doesburg bevinden zich verschillende civiele kunstwerken. Civiele kunstwerken zijn meestal aangelegd om de infrastructuur te ondersteunen. Dit kan het afwikkelen van verkeer (bruggen) over een watergang zijn, maar bijvoorbeeld ook het keren van grond of water. Het kader voor het onderhoud is het vastgestelde Beheerplan Civiele Kunstwerken 2023-2027.

Kerncijfers

- 6 bruggen
- 1 tunnel
- 4 kademuren
- 11 grond- en/of waterkerende constructies
- 2 steigers
- 1 geluidswal
- 11 trappen

3.2 Het beheer en ontwikkeling

Het beheerplan is bedoeld om het beheer en onderhoud aan de civiele kunstwerken voor de komende vijf jaar op een efficiënte wijze voort te zetten en waar mogelijk te verbeteren. Het primaire doel van het beheerplan is de kunstwerken op het gewenste onderhoudsniveau te brengen en te houden. In het kader van rationeel beheer wordt de totale inventaris civiele kunstwerken worden opgenomen in het beheerpakket voor de openbare ruimte. Ook in 2024 worden diverse kunstwerken vervangen waarvoor reeds krediet beschikbaar is gesteld.

3.3 Financiën

Voor jaarlijks onderhoud is in de begroting een bedrag van € 70.000 opgenomen. Daarnaast is er nog een krediet voor de vervanging van kunstwerken. Bij de kadernota 2022 was € 700.000 beschikbaar gesteld. De uitvoering van de diverse projecten loopt van 2023 t/m 2027. In het overzicht restantkredieten bij de jaarrekening wordt jaarlijks inzicht gegeven in de bestedingen ten laste van het krediet.

C.4 Groen

4.1 Het beleidskader

De gemeente biedt graag een aantrekkelijke leefomgeving aan haar inwoners en bezoekers. Daarbij hoort een groene inrichting doormiddel van plantsoenen en bomen. Om hier vorm aan te geven geldt als het gemeentelijk beleidskader Groenstructuurplan 2013 en het Bomenbeleidsplan 2014.

Kerncijfers:

Het openbaar groen omvat ca. 71 hectare.

Het totale bomenbestand dat de gemeente in beheer heeft beslaat ruim 5.400 bomen.

4.2 Het beheer en ontwikkelingen

Openbaar groen: De beeldkwaliteit van het openbaar groen is over het algemeen op orde. Wel zijn een aantal groenvakken aan renovatie toe. Een groot deel van de groenrenovatie wordt momenteel opgepakt via het project Naar Buiten in Beinum.

Circulus onderhoudt het openbaar groen buiten de binnenstad. Momenteel werken we met Circulus naar een actualisatie van de DVO. Hiermee worden onder andere de kosten per product beter berekend. Dit kan mogelijk leiden tot een verandering in de kosten van het onderhoud.

Bomen: Bomen vormen een belangrijk onderdeel van onze groenstructuur en aantrekkelijke leefomgeving. Daarnaast heeft de gemeente voor dit onderdeel een wettelijke zorgplicht. We voeren regelmatig veiligheidscontroles uit en houden de bomen veilig met het boomonderhoud zoals snoei. Over het algemeen is het bomenbestand veilig en gezond. Wel is een groot gedeelte van de boomsoort 'gewone es' aangetast door de essentaksterfte en de paardenkastanjes door kastanjabloedingsziekte. Dat heeft vooral grote consequenties voor de essenlanen in het buitengebied en in toenemende mate van individuele essen en paardenkastanjes in de bebouwde kom. Dode bomen worden in het lopende beheer vervangen en daar waar nodig snoeien we essen extra in verband met dood hout. Deze kosten drukken in toenemende mate op het budget boombeheer. Er wordt een nieuwe inventarisatie uitgevoerd om de huidige stand van zaken te kwantificeren. Daarnaast werken we aan een stappenplan om het beleid en verordening van bomen te actualiseren.

4.3 Financiën

Voor het onderhoud openbaar groen is € 453.000 opgenomen in de begroting. Voor boombeheer is € 80.000 opgenomen.

C.5 Gebouwen

5.1. Het beleidskader

Het MJOP gemeentelijke gebouwen bevat het kader voor het beheer van het gemeentelijk vastgoed. In 2023 is het MJOP door de gemeenteraad vastgesteld. Het beslaat een periode van 10 jaar en wordt jaarlijks incidenteel bijgesteld. Elke 5 jaar vindt een actualisatie plaats en wordt de dotatie aan de voorziening bijgesteld. Het huidige MJOP loopt van 2023 t/m 2032 en wordt in 2027 geactualiseerd. Nieuw in dit (D)MJOP is dat ook verduurzamingsmaatregelen zijn opgenomen.

In het MJOP wordt hoofdzakelijk uitgegaan van onderhoudsconditie 2 (goed). Uitzondering hierop zijn de sportaccommodaties en het gebouw van de Harmonie hiervoor geldt een onderhoudsconditie 4 (matig). De gebouwen kunnen nog veilig en gezond in gebruik worden genomen.

Kerncijfers:

Het gebouwenbestand bestaat uit 15 objecten waarvan 1 object een grafmonument betreft en 1 object een huurpand betreft. In onderstaande tabel de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens per object.

Gebouw	Adres	Bouwjaar	b.v.o. in m ²	Onderhouds conditie
Stadhuis	Philippus Gastelaarsstraat 2	1475	3433	2
Stadskantoor	Leigraafseweg 8	1997	3062	2
Stadswerf	Parallelweg Den Helder 2	2017	832	2
Sporthal	Breedestraat 39	1980	2719	4
Gymzaal	Wilgenstraat 2	1973	491	4
Gymzaal	Armgardstraat 2a	1976	491	4
Mauritskazerne	Halve Maanweg 3	1994	1090	2
Stads- en streekarchief	Nieuwstraat 4	1907	943	2
Jongeren centrum	De Linie 2	2006	796	2
De Harmonie	Burgemeester Nahuysingel 2a	1970	338	4
Martinitoren	Markt 2	1960	504	2
Poortgebouw	Meipoortwal 3	1815	61	2
Baarshuisje	Meipoortwal 3	1873	20	2
Grafmonument	Meipoortwal 3	nb.		5
Gebouw De Linie (huur)	De Linie 4 (incl. bibliotheek)	2006	1279	2

5.2 Het beheer en ontwikkelingen

In 2022 is het kantoorgebouw aangekocht voor de huisvesting van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie. Dit gebouw wordt getransformeerd naar een multifunctioneel te gebruiken stadskantoor waarbij ook maatschappelijke organisaties, de bibliotheek en het stadsarchief een plek krijgen in het gebouw. De werkzaamheden zijn reeds gestart en zullen in 2024 worden afgerond.

Voor het stadhuis worden scenario's uitgewerkt op basis waarvan een keuze gemaakt kan worden in het behoud of afstoten van een deel of het gehele complex.

Het pand Nieuwstraat 2-4 (Stadsarchief), gymzaal Armgardstraat en het gebouw De Linie 4 worden verkocht.

5.3 Financiën

jaarlijks wordt € 385.000 gestort in de voorziening onderhoud gebouwen. Ook de verkoopopbrengst (minus boekwaarde) van de Nieuwstraat en de Armgardstraat wordt toegevoegd aan de voorziening. De uitgaven worden direct ten laste van de voorziening geboekt.

C. 6 Openbare verlichting

6.1 Het beleidskader

De openbare verlichting (OV) draagt bij aan een sociaal veilige, verkeersveilige en leefbare situatie tijdens de duisternis (circa 4.100 uur per jaar = 47% van het jaar). Medio 2015 is het beleidsplan openbare verlichting vastgesteld en eind 2016 het beheerplan. In het vastgestelde beleid is onder andere besloten dat er zal worden gewerkt met beeldkwaliteiten, dat er speciale verlichting in de binnenstad wordt aangebracht en dat er zal worden gewerkt aan energiebesparing door dimbare energiezuinige laag vermogende armaturen (veelal led).

Kerncijfers

De omvang van het openbare verlichtingsnet binnen de gemeente bedraagt bijna 2.270 lichtmasten,

waarvan momenteel bijna 160 klassieke lichtmasten. Het aandeel van de klassieke lichtmasten zal nog fors stijgen, vanwege eerdergenoemde omvorming.

In Doesburg staan verder een ruim 250 masten langs achterpaden; deze zijn eigendom van Woonservice IJsselland, maar worden door de gemeente beheerd.

6.2 Het beheer en ontwikkelingen

Het onderhoud van de openbare verlichting wordt uitgevoerd door een extern bedrijf. Het contract omvat een periodieke controle op basis van klachtenregistratie, aan de hand waarvan kapotte lampen worden vervangen en andere kleine gebreken worden hersteld. Daarnaast zorgt dit bedrijf voor de noodzakelijke uitbreidingen en de instandhouding op de langere termijn. Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting is een doorlopend proces, waarbij de gemeente samen met het externe bedrijf werkt aan verbetering van het rendement van de openbare verlichting. Momenteel wordt een groot deel van het openbare verlichtingsareaal vernieuwd, dan wel omgevormd (in de binnenstad van reguliere naar klassieke verlichting). Na de omvorming zal ca. 50% van de masten zijn vernieuwd en ca. 75% van de armaturen.

6.3 Financiën

Voor het reguliere onderhoud is € 48.000 opgenomen in de begroting. Daarnaast wordt er jaarlijks € 84.000 gestort in de reserve openbare verlichting. Hiermee wordt gespaard voor toekomstige investeringen.

C. 7 Speelgelegenheid

7.1 Het beleidskader

Voor het beheer en onderhoud is het beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten Doesburg 2018-2026 van toepassing.

Kerncijfers:

49 speelgelegenheden

357 speeltoestellen

7.2 Het beheer en ontwikkelingen

De speeltoestellen worden jaarlijks gecontroleerd en waar nodig gerepareerd.

In het beleidsplan is vastgesteld dat het aantal toestellen en plekken verminderd moeten worden, maar wel in samenspraak met de bewoners van de gemeente Doesburg. Hiervoor is een pilotproject gestart. Momenteel wordt hier uitvoering aangegeven in de buurt Noordelijk Molenveld. Daarnaast wordt in Beinum het vervangen van speeltoestellen en -plekken deels meegenomen via het project Naar Buiten in Beinum.

7.3 Financiën

Voor het onderhoud is € 28.000 opgenomen in de begroting.

Paragraaf D - Financiering

Paragraaf D | Financiering

Bij financiering gaat het om de vraag hoe de gemeente regelt dat ze steeds voldoende geld heeft om alle rekeningen te kunnen betalen. Dreigt ze tijdelijk te weinig 'in kas' te hebben, dan moet ze lenen. Heeft de gemeente tijdelijk teveel 'in kas', dan is ze verplicht dit geld uit te zetten bij de Staat middels schatkistbankieren. Al deze activiteiten leiden ertoe dat de gemeente een financieringsportefeuille heeft. Die moet worden beheerd om de kosten en risico's te beperken. De kaders voor de uitoefening van de treasuryfunctie zijn door de raad bepaald in de financiële verordening . Deze kaders zijn door het college verder uitgewerkt in een treasurystatuut gemeente Doesburg 2019. De uitoefening van de treasuryfunctie die is opgedragen aan het college van B&W behelst op hoofdlijnen de navolgende activiteiten:

- het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de Raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
- het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's (indien van toepassing);
- het zo veel mogelijk beperken van de kosten van eventuele leningen en het bereiken van een voldoende rendement op de uitzettingen;
- het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Beleidsvoornemens t.a.v. risicobeheer

In het kader van risicobeheer worden de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico te beperken met betrekking tot kortlopende financiering (netto vlottende schuld). Het geeft de limiet aan die maximaal gefinancierd mag worden met kort geld en bedraagt 8,5% van de totale lasten bij aanvang van het begrotingsjaar 2024. Binnen de kasgeldlimiet kunnen tijdelijke liquiditeitstekorten worden opgevangen.

	2024
Begrotingstotaal (uitgaven excl. primair resultaat)	41.887.849
Percentage regeling	8,50%
Kasgeldlimiet	3.133.506

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico op langlopende leningen te beperken als gevolg van tussentijdse rente aanpassingen en herfinanciering van langlopende leningen. De rente risiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van de lasten bij het begin van het jaar.

		2024
(1)	Renteherzieningen	0
(2)	Aflossingen	600.000
(3)	Renterisico (1+2)	600.000
(4)	Renterisiconorm	8.377.570
(5a)=(4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	7.777.570
(5b)=(3>4)	Ruimte boven renterisiconorm	

Berekening renterisiconorm

		2024
(4a)	begrotingstotaal (uitgaven excl. Primair resultaat)	41.887.849
(4b)	percentageregeling	20%
(4)=(4a x 4b/100%)	Renterisiconorm	8.377.570

Verstrekken van leningen en garanties

Bij het verstrekken van leningen op grond van de publieke taak worden zo mogelijk zekerheden of garanties geëist. In het treasurywettelijk kader van de gemeente Doesburg zijn de volgende criteria opgenomen voor het verstrekken van leningen en garanties:

- De door de gemeente te financieren zaken moeten nodig zijn in het kader van de uitvoering van een publieke taak in de gemeente. Dat wil zeggen dat ze moeten passen binnen en bijdragen aan het gemeentelijk beleid en het openbaar belang. Tevens moet er met de financiering een voor de gemeente relevant maatschappelijk doel worden gediend.
- De te financieren zaken moeten essentieel zijn voor het voortbestaan of het in voldoende mate kunnen functioneren van de aanvrager (functionaliteitscriterium).
- De te financieren zaken moeten in overwegende mate ten goede komen aan de inwoners van de gemeente.
- Een lening wordt niet verstrekt indien de te financieren zaken niet voldoende zekerheid bieden voor verhaal van rente en aflossing van de te verstrekken garantie of lening. Dit betekent dat in geval de te financieren zaak een onroerende zaak is, het recht van hypotheek wordt verleend.

Een overzicht van de verstrekte garanties wordt opgenomen in de jaarrekening bij de toelichting op de balans.

Het uitzetten van overtollige kasmiddelen

Door het Rijk is bepaald dat het uitzetten van overtollige geldmiddelen uitsluitend mag geschieden bij het Rijk zelf, het zogenaamde Schatkistbankieren.

Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitende leningen te verstekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Koersrisicobeheer

De gemeente maakte bij uitzettingen uitsluitend gebruik van rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's, obligaties en garantieproducten. Op dit moment is dit niet meer aan de orde vanwege de verplichting tot schatkistbankieren.

Ontwikkeling financieringsstructuur

De ontwikkeling van de financieringsstructuur is in onderstaand overzicht opgenomen. Het overzicht laat zien dat het tekort gaat oplopen. Dat betekent dat er meer langlopend geleend moet worden. Naar verwachting zal er mogelijk in 2024 een langlopende lening moeten worden afgesloten.

	2023	2024	2025	2026	2027
Boekwaarde MVA	28.383.210	31.647.106	32.252.244	32.799.818	33.400.363
Boekwaarde FVA	4.712.001	4.492.990	4.273.980	4.054.969	3.835.958
A: Totaal te financieren vaste activa	33.095.211	36.140.097	36.526.224	36.854.787	37.236.321
Algemene reserve	5.309.077	4.870.967	4.759.113	2.647.298	515.251
Bestemmingsreserves	19.955.330	20.261.205	20.389.904	20.421.458	20.453.013
Voorzieningen	3.030.712	1.932.460	1.677.454	1.650.542	1.741.063
opgenomen langlopende geldleningen	1.800.000	1.200.000	600.000	-	-
B: Totaal voor financiering beschikbare vaste passiva	30.095.119	28.264.632	27.426.471	24.719.298	22.709.327
(B-A) Financieringssaldo (+ is overschot; -/- is tekort)	-3.000.092	-7.875.465	-9.099.753	-12.135.488	-14.526.994
	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort

Renteresultaat

Renteresultaat en omslagrente	2024
(A) Externe rentelasten over kortlopende en langlopende leningen	47.593
(B) Externe rentebaten over kortlopende en langlopende leningen	61.623
(C) (=A-/B) saldo rentelasten en rentebaten	-14.030
(D) Rente door te berekenen aan grondexploitaties	-
(E) Rente toe te rekenen aan het eigen vermogen	-
(F) (=C+D+E) Totaal raming aan de taakvelden toe te rekenen rente	-
(G) Aan de taakvelden toe te rekenen d.m.v. de rente-omslagsystematiek	-
(H) (=F-/G) Verwacht renteresultaat op Taakveld 0.5 Treasury (-/- is rente-voordeel en + is een rentenadeel)	-14.030

Rentelasten moeten worden toegerekend aan taakvelden door middel van omslagrente. De omslagrente wordt berekend door de toe te rekenen rente (=renteresultaat) te delen door de boekwaarde van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. Aangezien er een voordelig renteresultaat is wordt geen rente toegerekend aan taakvelden.

Paragraaf E - Bedrijfsvoering

Paragraaf E | Bedrijfsvoering

Vanuit de afdeling Externe en Interne Dienstverlening streven we naar het verlenen van de beste dienstverlening aan de stad en gemeentelijke collega's binnen de gegeven omstandigheden. Deze omstandigheden worden enerzijds gevoed door een steeds toenemende hoeveelheid taken en rollen, waarvan de complexiteit toeneemt, in tijden van een steeds krappere werkdruk. Anderzijds willen we vanuit dienstverleningsperspectief bijdragen aan de pijlers van de Toekomstvisie van Doesburg: een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat; een verbindende en versterkende sociale aanpak en kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie. Ter

ondersteuning aan deze pijlers werkt de afdeling Externe en Interne Dienstverlening de komende periode aan drie hoofdthema's:

1. Processen en beheer op orde,
2. Aantrekkelijk werkgeverschap;

Bij de uitwerking van deze thema's is het uitgangspunt of realistisch ambitieniveau om de basis verder op orde te krijgen en te houden.

1. Processen en beheer op orde

De "basis op orde" begint bij goede (proces-)inrichting voor gemeentelijke beheertaken en dienstverlening aan burgers. Het komende jaar maken we een start met het doorlichten van de processen om waar mogelijk efficiënter en effectiever te werken. Een goede ondersteuning van ICT is een voorwaarde hiertoe. Digitalisering neemt alleen maar toe. Deels omdat dit een opgave is voor gemeenten (bv. opslaan en toegankelijk maken van digitale informatie in het e-Depot), deels omdat we er niet aan ontkomen (bv. overgang van applicaties naar een SaaS (Software as a Service) – omgeving), maar vooral omdat dit de dienstverlening aan onze inwoners ten goede komt. We volgen de ontwikkelingen om onze kerntaken uit te kunnen voeren. Zo kunnen bijvoorbeeld e-diensten het de burger makkelijker maken producten van de publieksbalie via de website aan te vragen, terwijl de verwerking ervan in de back office verder kan worden geautomatiseerd.

Het onderzoeken van digitale oplossingen staat het komende jaar centraal. Dit moet worden gezien in het licht van een onderzoek naar de ontwikkelingen die de komende jaren op ons afkomen en de wijze waarop Doesburg hierop kan acteren om dienstverlening aan de inwoners te waarborgen. Aandacht voor al deze facetten is nodig om steeds de juiste informatie tijdig op de juiste plek beschikbaar te hebben. Daartoe zijn informatiebeheer en de zorg voor digitale veiligheid en privacy belangrijke aspecten. We brengen in kaart welke ICT-investeringen ons te wachten staan en wat ons dat oplevert. Een en ander betekent dat de kosten van Informatisering en Automatisering (I&A) zullen stijgen. Om hier grip op te krijgen hebben wij M&I/Partners opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de meerjarenbegroting voor I&A.

Voor wat betreft het versterken van onze beheertaken gaan we proberen kennis van inkoop- en aanbestedingsbeleid 'in huis te halen'. In het verleden bleek dit een moeilijke opgave, maar de organisatie heeft baat bij structurele ondersteuning op gebied van inkoop. Daarom zullen we de mogelijkheden hiertoe verkennen.

Na een verbouwing wordt in 2024 het Stadskantoor aan de Leigraafseweg niet alleen door de ambtelijke organisatie in gebruik genomen, maar zullen ook maatschappelijke organisaties van Doesburg hun intrek nemen in het pand. Dit maakt de weg vrij om de ambitie gericht op samenwerken, ontmoeten en ontwikkelen verder uit te bouwen. Met de realisatie daarvan is het gemeentelijk vastgoed duurzaam, schoon, heel, veilig en aantrekkelijk om in te werken. Om invulling te kunnen geven aan goed gastheerschap is uitbreiding van facilitair team met een facilitair medewerker noodzakelijk. Hiertoe zullen we op korte termijn inzetten.

2. Aantrekkelijk werkgeverschap

De in de voorgaande paragraaf beschreven inzet op proces- en beheeroptimalisatie is nodig in het licht van een moeizame arbeidsmarkt, waarin het aantrekken van personeel met de juiste kwalificaties lastig is. De vraagstukken die op ons afkomen zijn talrijk en worden steeds complexer. Dit is voor Doesburg niet anders dan voor andere gemeenten. Doesburg is een kleine gemeente waar medewerkers over het algemeen een breed takenpakket hebben. We zijn ons ervan bewust dat we als

kleine gemeente hetzelfde moeten doen als grotere gemeenten, maar dan met minder mensen. Werken voor Doesburg betekent een brede blik en van meerdere markten thuis zijn. Mogelijk maakt dit Doesburg een aantrekkelijke werkgever. Daarom passen we onze arbeidsmarktcommunicatie en wijze van werven hierop aan. Om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven zetten we zoveel mogelijk in op korte en krachtige werving- en selectieprocedures, de ontplooiing van nieuwe en huidige medewerkers en het creëren van een prettige, veilige en duurzame werkomgeving.

Gezien de krappe arbeidsmarkt zullen we steeds vaker te maken hebben met medewerkers die nog moeten bijleren. Dat vraagt om het goed begeleiden en opleiden van nieuwkomers en van zittende mensen. Daarvoor zetten we budget en menskracht in.

Naast het aantrekken van nieuwe mensen willen we collega's ook behouden en minder afhankelijk zijn van externe inhuur. We houden de balans tussen inhuur en vaste medewerkers goed in de gaten. Externe inhuur beperkt zich zoveel mogelijk tot de noodzaak van specialistische kennis. Hiermee verwachten we de loonsom te beteugelen.

Aan de andere kant dienen we kritisch te kijken naar de inschaling van functies ten opzichte van omliggende gemeenten. Als we mee willen op de arbeidsmarkt, dan zullen we een concurrerend functiehuis moeten hebben. Daarom willen we onderzoeken of en hoe het gangbare functiehuis HR21 binnen Doesburg kan worden geïmplementeerd.

Gegevens personeel

Personeel

In 2024 bedraagt de formatie voor de ambtelijke organisatie bijna 98 FTE (2023 was afgerond 97 FTE). De loonsom voor 2024 is geraamd op € 8.681.087. In de primitieve begroting 2023 was € 7.626.400 opgenomen. Dit is een aanzienlijke stijging. Dit komt o.a. door de aanpassing loonindexatie conform de uitgangspunten in de kadernota 2024 waarbij is uitgegaan van een percentage van 5,2%. Daarnaast is bij de berekening van de loonsom voor 2023 rekening gehouden met een te laag percentage voor de loonindexatie. Gerekend is met 1,2% terwijl in de kadernota was uitgegaan van 6,9%. Overigens blijkt dat de werkelijke verhoging voor 2023 voor de hele organisatie op ruim 8% te liggen.

Inhuur derden

Het streven is voor maximaal 15% van de loonsom in te huren. We merken jaarlijks, ondanks de strakke sturing erop, dat de druk op het percentage inhuur toeneemt. Er is een toename van complexe vraagstukken, die vraagt om de inhuur van specialistische kennis. Daarnaast is er schaarste op de arbeidsmarkt, waardoor bepaalde vacatures erg lastig of niet te vervullen zijn.

Paragraaf F - Verbonden partijen

Paragraaf F | Verbonden partijen

In deze paragraaf vindt u een lijst met partijen waarmee de gemeente Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. Het gaat hierbij om privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke organisaties, waarin Doesburg een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Van een financieel belang is sprake als een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Ook als er financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar

verplichtingen niet nakomt, is er sprake van een financieel belang. De verbonden partijen worden afzonderlijk toegelicht.

Lijst met verbonden partijen

Hieronder volgt lijst met de partijen verbonden aan de gemeente Doesburg verdeeld naar gemeenschappelijke regelingen, overige verbonden partijen en coöperaties/vennootschappen. Voor de verbonden partijen die een begroting indienen bij de gemeente zijn de beginstand van het eigen- en vreemd vermogen opgenomen.

Verbonden Partijen

Gemeenschappelijke regelingen	Vestigingsplaats
Groene Metropool regio Arnhem-Nijmegen	Arnhem
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	Arnhem
Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg	Zevenaar
Omgevingsdienst Regio Arnhem	Arnhem
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)	Arnhem
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)	Arnhem

Overige verbonden partij	Vestigingsplaats
Euregio Rijn-Waal	Emmerich

Coöperaties/Vennootschappen	Vestigingsplaats
BNG Bank	Den Haag
Alliander	Arnhem
Vitens	Utrecht
Circulus-Berkel B.V.	Zutphen

Groene metropool regio Arnhem - Nijmegen

Het gemeenschappelijk orgaan is een samenwerkingsverband dat de belangen behartigt van een deelnemende gemeenten in de regio. De focus ligt op het fysieke domein: woningbouw, circulariteit, economie en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur en toerisme is een aandachtsveld. Het van de samenwerking is het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van deze bijzondere regio.

Het draagt bij aan de doelstelling van programma 1 “Een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.

Het aandeel van de gemeente is afgerond 1,4%. De lasten worden omgeslagen naar rato van het aantal inwoners per gemeente.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's

Het financiële risico is beperkt tot de bijdrage van de gemeente.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 347.799	€ 4.928.250	€ 157.799	€ 81.100
Begroting	2023	€ 100.000	€ 4.987.000	€ 0	€ 93.000
Begroting	2024	€ 100.000	€ 4.712.880	€ 0	€ 107.140

Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

De gemeenschappelijke regeling verzorgt voor 16 gemeenten in de regio Midden-Gelderland de regionale brandweer, ambulancezorg en volksgezondheid/GGD.

Het draagt bij aan de doelstelling van programma 1 'Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat' en programma 2 'Verbindende en versterkende sociale aanpak, in verband met volksgezondheidszorg'.

Het aandeel van de gemeente schommelt rond de 1,5%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 8.513.000	€ 51.358.000	€ 707.000	€ 732.000
Begroting	2023	€ 6.619.000	€ 52.308.000	€ 0	€ 976.000
Begroting	2024	€ 6.178.000	€ 55.150.000	€ 0	€ 1.175.000

Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg

Het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg beheert de archieven van de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar. Bij het Streekarchivariaat is veel historisch materiaal beschikbaar over Doesburg.

Het draagt bij aan de doelstellingen van programma 3 'Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie'.

Het aandeel van de gemeente is ongeveer 23%. De kosten van het Streekarchivariaat worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van inwoners en naar rato van werktijden.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's:

Het financiële risico is beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 794	€ 83.104	€ 0	€ 59.869
Begroting	2023	€ 794	€ 48.143	€ 0	€ 76.171
Begroting	2024	€ 0	€ 47.100	€ 0	€ 89.618

Omgevingsdienst Regio Arnhem

De Omgevingsdienst verzorgt namens gemeenten en provincie milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast heeft Doesburg ook de verlening van omgevingsvergunningen voor bouwen ondergebracht bij de ODRA.

Het draagt bij aan de doelstellingen van programma 1 'Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat'.

Het aandeel van de gemeente voor de milieutaken is 3%. Er wordt afgerekend op basis van prijs x hoeveelheid.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Een financiële risico is aanwezig. De Omgevingsdienst heeft te maken met een aantal economisch/maatschappelijke ontwikkelingen, zoals krapte op de arbeidsmarkt, de woningbouw ambitie, leefbaarheid en de stikstofproblematiek. Daarnaast zijn ook de gevolgen van de invoering van de omgevingswet nog niet duidelijk.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 862.900	€ 5.825.200	€ -151.500	€ 228.582
Begroting	2023	€ 802.500	€ 5.491.900	€ 0	€ 366.000
Begroting	2024	€ 802.500	€ 5.083.500	€ 0	€ 399.774

Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)

De vervoersorganisatie behartigt de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Er wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer optimale aansluiting heeft op het openbaar/vervoer/netwerk.

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 2 'Verbindende en versterkende sociale aanpak' (WMO, jeugd en onderwijs).

Het aandeel in de overhead is minder dan 2%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

In 2024 eindigt de initiële periode van de vervoerscontracten. Gezien de huidige marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het zeer reëel om te verwachten dat een aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven. Er is rekening gehouden met groei van de vraag naar vervoer. waardoor het risico daarvoor laag wordt ingeschat.

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 0	€ 10.313.756	€ 0	€ 495.244
Begroting	2023	€ 0	€ 10.750.000	€ 0	€ 614.432
Begroting	2024	€ 0	€ 12.000.000	€ 0	€ 709.901

MGR sociaal domein Centraal-Gelderland

De MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio Centraal-Gelderland en voorziet in samenwerkingsmodules. Er wordt deelgenomen aan de modules: Inkoop Zorg, Werkgevers Service Punt (WSP) en Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW).

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 2 'Verbindende en versterkende sociale aanpak' (WMO, jeugd en participatiewet).

Het aandeel in de overhead is ruim 2%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie. In de begroting van de MGR is rekening gehouden met loonstijgingen van SW-ers. Dit kan afwijken n.a.v.. CAO ontwikkelingen.

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 685.000	€ 4.388.000	€ 0	€ 1.833.091
Begroting	2023	€ 676.000	€ 3.133.000	€ 0	€ 1.728.992
Begroting	2024	€ 676.000	€ 2.995.000	€ 0	€ 1.675.959

Euregio Rijn-Waal

De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.³

Het lidmaatschap kost ca. € 3.200

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is zeer beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Doesburg is aandeelhouder van de BNG. De BNG is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

De deelneming in aandelen bedraagt 0,05%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is zeer beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 69.030, in de begroting is het dividend geraamd op € 70.000.

Alliander

Alliander N.V. is de holding van een netwerkbedrijf. De dochterbedrijven zijn netbeheerders voor het transport van (duurzame) energie.

De deelneming in aandelen bedraagt 0,13%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 8.168, in de begroting is het dividend geraamd op € 100.000. Daarnaast hebben we in 2021 een achtergestelde geldlening verstrekt van € 757.800.

Vitens

Vitens is het waterbedrijf voor ruim 4 miljoen mensen en bedrijven in Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht.

De deelneming in aandelen bedraagt 0,24%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 1.996, in de begroting is geen dividend geraamd. Er is al enkele jaren geen dividend uitgekeerd.

Circulus-Berkel

Circulus-Berkel verzorgt het afvalbeheer en verricht diensten in de openbare ruimte voor klantgemeenten, die ook aandeelhouder zijn. Het werkgebied van Circulus-Berkel bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst. De activiteiten worden uitgevoerd op basis van individuele afspraken met gemeenten, met als gezamenlijk doel een duurzaam leefomgeving.

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.

De deelneming in aandelen bedraagt 2,44%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 22.235, In de begroting is geen dividend geraamd.

Paragraaf G - Grondbeleid

Paragraaf G | Grondbeleid

Algemeen

Nieuwe ontwikkelingen dienen te voldoen aan de richtlijnen van de Nota Grondbeleid (2008) en aan wettelijke bepalingen zoals vastgelegd in bestemmingsplan en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De Wro biedt gemeenten mogelijkheden om grondeigenaren, bouwers en ontwikkelaars woningen te laten bouwen volgens een vastgesteld gemeentelijk woningbouwprogramma (gemeentelijke woonvisie). Een omgevingsvergunning kan worden geweigerd, wanneer initiatiefnemers afwijken van dit gemeentelijk programma. Hierdoor is het voor gemeenten, wanneer de bouwopgaven beperkt zijn (en dat geldt zeker voor Doesburg) minder noodzakelijk zelf bouwgrond in eigendom te hebben. Ook zonder grond kan de gemeente 'sturen' in bouwprogramma's en in de kwaliteit van de bebouwde en onbebouwde omgeving. De gemeente Doesburg zal of zij nu zelf wel of niet grond inbrengt in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken maken met ontwikkelaars en/of bouwers over bouwprogramma's en over (het mede financieren van) de aanleg van openbare voorzieningen. In de nota grondbeleid zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot onder andere de aan- en verkoop van bouwgrond. Het streven is om in 2024 een geactualiseerde Nota Grondbeleid vast te stellen. De voorbereidingen hiervoor zijn in het najaar van 2023 opgestart.

Stand van zaken met betrekking tot de verschillende ontwikkelingen

A. Resultaatverwachting

Projecten binnen gemeentelijk grondbedrijf

naam locatie	prognose eindresultaat)	(vermoedelijk) jaar van realisatie
1. Beinum-West	0/+	2024
2. Woningbouwpr oject De Havenmeester Koppelweg 20-22	+	2024

Projecten buiten gemeentelijk grondbeleid

naam locatie	prognose eindresultaat)	(vermoedelijk) jaar van realisatie
3. Centrumplan Beinum	-	2028
4. Transformatie schoollocatie Horizon De Ooi	+	PM
5. Herstructurering PÉGÉ-woningen De Ooi (Flora 23)	0	2025
6. Woningbouw in Beinum NoordWest	0	2030

*) LEGENDA

+ (positief), 0 (neutraal), - (negatief, vraagt een gemeentelijke investering; grondopbrengsten niet aanwezig of niet toereikend)

0/- Ondanks grondopbrengsten is hier naar verwachting een bijdrage vanuit de algemene middelen nodig om hieruit de gemeentelijke kosten te kunnen betalen.

- Gemeente heeft op deze locaties geen grondpositie. Hierdoor kunnen geen grondopbrengsten worden ingezet ter dekking van (een deel van) de gemeentelijke kosten. De herinrichting van de openbare ruimte moet worden bekostigd uit algemene middelen / reserves beheer & onderhoud / evt. subsidies van derden.

+ De netto opbrengst uit verkoop (is verkoopsom minus boekwaarde) is naar inschatting ruim voldoende om hieruit de gemeentelijke projectkosten te betalen.

B. De woningbouwontwikkelingen op middellange termijn

1. Toekomstvisie Doesburg

De toekomstvisie: "Doesburg Duidelijk Duurzaam Door" van juni 2021 speelt in op een aantal serieuze uitdagingen, die het gemeentebestuur met haar burgers en bedrijven wil aangaan. Inzet is het behoud van een toekomstbestendige, leefbare en vitale stad. Dit wil zij bereiken via drie elkaar versterkende hoofdkeuzes:

1. Een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat
2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
3. Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

Een uitgevoerde analyse van Doesburgs sterke en zwakke punten vormt in belangrijke mate de basis voor de vastgestelde visie. Doesburg heeft inwoners en bezoekers veel te bieden, zoals een mooi historisch centrum, veel cultuur, verschillende natuurgebieden, én IJssel en Oude IJssel, waarvan de oevers op sommige plekken zijn ingericht voor recreatief (mede) gebruik. Inwoners zijn trots op hun gemeente en voelen zich ermee verbonden. Een fijne en prettige constatering, maar dit mag geen reden zijn om "achterover te leunen". Uit dezelfde analyse blijkt namelijk ook dat:

? Doesburg steeds meer ouderen krijgt, waardoor de vraag naar wonen met zorg verder toeneemt.

? Er In verhouding veel inwoners zijn die helaas moeten leven van bijstand of een minimum

? De verduurzaming van woning en woonomgeving nog forse inspanningen vraagt.

Omdat per wijk verschilt wat er aan bovenstaande punten speelt, dreigen grote ongewenste ongelijkheden te ontstaan: tussen de wijken en binnen groepen inwoners. Dit vraagt de komende jaren onze volle aandacht. Met onderkenning van “onze” kracht en van “onze” zwakheden wordt gewerkt aan een leefbare en levendige stad, die is voorbereid op de toekomst. Zo kan met (vervangende) nieuwbouw de eenzijdige woningbouw in de verschillen wijken worden verkleind. Met slimme oplossingen kan wonen met zorg beter worden ondersteund, én met goed doordachte herinrichtingen van openbare ruimtes het “ontmoeten” worden bevorderd.

Het streven naar een evenwichter en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat kan mede door nieuwbouw worden bereikt. Met nieuwbouw kunnen bewoners met middeninkomens, op zoek naar huur- en koopwoningen in het middensegment worden bediend, hetgeen zorgt voor doorstroming. Maar ook richten we ons op vestigers. Daarvoor bouwen we die woningen die nu in onze stad zijn ondervertegenwoordigd.

2. De woonzorgwelzijn visie

In de Woonzorgwelzijn visie 2024-2030 (bij het schrijven van deze paragraaf nog in voorbereiding) worden de prioriteiten van het lokale woonbeleid in al zijn facetten voor de komende jaren vastgelegd. De visie geeft niet alleen inhoud en richting aan de ontwikkelingen op de woningmarkt maar beziet ook wat nu en in de nabije toekomst nodig en gewenst is op het gebied van zorg en welzijn. Daarbij wordt qua programma concreet ingezet op de komende vijf tot zeven jaar, met een doorkijk naar de jaren daarna, richting 2040. We baseren ons daarbij in belangrijke mate op het Woning-behoefteonderzoek Doesburg 2022-2040 dat in het voorjaar van 2023 is uitgebracht.

Er is een groot landelijk tekort aan woonruimte. Dit geldt ook voor de Groene Metropoolregio (GMR). Ook van Doesburg wordt verwacht dat zij een bijdrage levert in het wegwerken van het tekort aan woningen, in die zin dat zij naast de lokale behoefte aan woningen ook gaat bouwen voor vestigers. In onze gemeente hebben wij te maken met een gestaag groeiende groep ouderen, waarvan een deel in zijn laatste levensfase passende huisvesting met zorg behoeft. Ook deze groep hebben en houden wij scherp in het vizier. Met stakeholders wordt bezien op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de toenemende vraag naar wonen met zorg. Maar ook willen wij met partijen bouwen aan een krachtige gemeenschap. Daarbij gaan wij er vanuit dat een structurele, integrale wijkgerichte aanpak kan helpen om de gezondheid en participatie van mensen te verbeteren. Handvatten hiervoor krijgen tevens een plekje in de visie.

3. Gebiedsuitwerking Liemerse Gemeenten

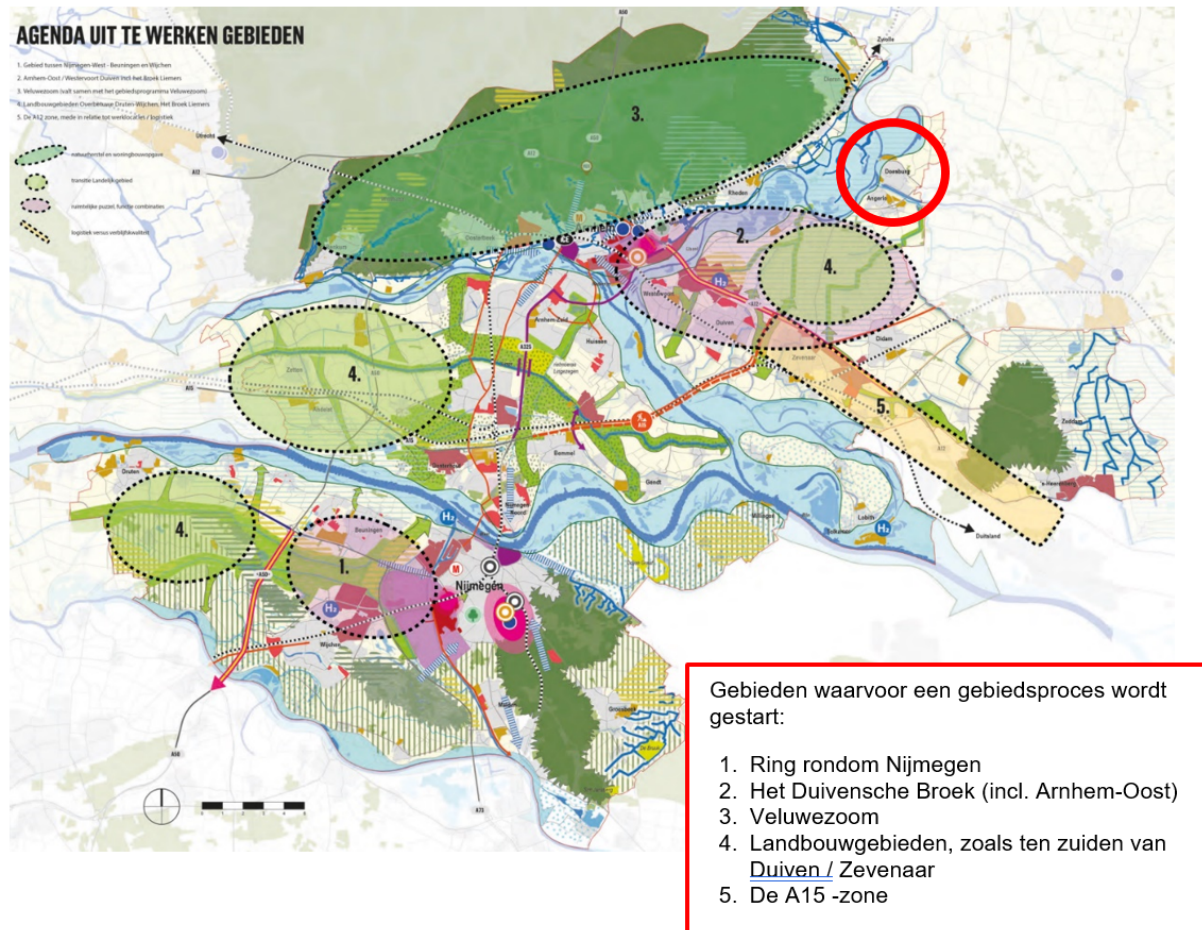
Binnen de kaders van de door alle regiogemeenten vastgestelde Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio wordt gewerkt aan een gebiedsuitwerking voor de Liemerse gemeenten.

Gemeenten worden aangespoord tempo te maken met de bouw van woningen. Het woningtekort op nationaal niveau, maar ook op regionaal niveau, is aanzienlijk. Zo moeten er in de Groene Metropool Regio tot 2040 circa 100.000 woningen worden bijgebouwd, waarvan het merendeel in Arnhem-Oost, Nijmegen-West en Foodvalley-Zuid. Alle betrokkenen zijn zich ervan bewust dat het hier om een gigantische operatie gaat, waarbij de afspraak is dat nieuwbouw niet ten koste mag gaan van natuurwaarden. Het wordt aldus voortdurend zoeken naar de juiste balans tussen enerzijds stedelijke ontwikkeling en anderzijds een ontspannen leefkwaliteit, kortweg samengevat onder het motto: “Meer landschap, meer stad”.

Binnen de Liemers ligt de focus op verdichting rondom de spoorzones - de kernen Westervoort,

Duiven, Zevenaar en Didam - en het versterken van het groen blauwe raamwerk. In het groenblauwe raamwerk zullen de opgaven vanuit de RES, water en landbouw een plek krijgen evenals de wensen vanuit recreatie, natuur en landschap.

Kaartje uit de nota Regioarrangement Groene Metropoolregio : “Meer Stad, meer Landschap”



Ook van Doesburg wordt gevraagd om naar “vermogen” een bijdrage te leveren in het wegwerken van het woningtekort. Kansen doen zich voor om met name op uitbreidingslocatie Wemmersweerd nog enkele honderden woningen toe te voegen aan de huidige voorraad van afgerond 5400 woningen (peildatum 1-1-2024). Zoals hiervoor opgemerkt zal met nieuwbouw in met name in het middensegment, invulling worden gegeven aan de ambitie om met name jonge gezinnen aan Doesburg te (blijven) binden.

C. De (potentiële) ontwikkelingslocaties

1. Beinum West

De eerder uitgesproken verwachting dat in 2023 het grondbedrijfproject Beinum West kan worden afgesloten, kan niet worden waargemaakt. En dit heeft te maken met nog vier alhier te bouwen starterswoningen, waarvoor eind 2023 de omgevingsvergunning is verleend.

In 2008 is voor deze uitbreidingswijk een eerste financiële grondexploitatie vastgesteld voor de realisatie van 190 koop- en huurwoningen (waarvan 45 vrije sector kavels), én voor de realisatie van een woonzorggebouw. Het ontwikkelingsgebied besloeg zo'n 10 hectare, waarvan iets minder dan de

helft is uitgegeven aan woonkavels, en dit heeft geresulteerd in een grondopbrengst van afgerond € 7.600.000 (is exclusief BTW). Het project kan worden afgesloten met een licht positief resultaat.

2. Woningbouwproject De Havenmeester - Koppelweg 20-22

In het najaar van 2023 zijn op locatie voormalige stadswerf 13 koopwoningen, waarvan 6 patio-woningen, opgeleverd. Verwachting is dat in de eerste helft van 2024 de inrichting van de openbare ruimte (wegen, parkeerplaatsen, groen) kan worden afgerond. Dit grondbedrijfproject met een omzet van € 1.250.000 zal in 2024 worden afgesloten met een positief bedrijfsresultaat. Een deel van deze “bedrijfswinst” wordt gebruikt voor het herinrichten van de aangrenzende Koppelweg. Dit wordt een 30km-weg met aangrenzend voetpad.

3. Centrumplan Beinum

De wijk Beinum wordt verder uitgebreid en dat vraagt een ‘meegroeïend’ winkelcentrum. De voorgenomen herinrichting biedt kansen voor woningbouw. Omdat de wijk Beinum nauwelijks appartementen heeft, wordt op deze locatie met name hierop ingezet, waarbij deze woningen zowel geschikt zijn voor ouderen als jongeren. In 2023 is een stedenbouwkundig plan vastgesteld en is hierover in principe overeenstemming bereikt met twee vastgoedeigenaren en met het Waterschap (eigenaar van de retentievijver). Omwonenden zijn nadrukkelijk betrokken in het proces, waarbij zo goed mogelijk rekening wordt gehouden met hun belangen. Wanneer wordt gestart met de transformatie is nog ongewis. Voorlopig houden we aan dat rond 2028 de herstructurering zal zijn voltooid.

4. Transformatie schoollocatie Horizon De Ooi

Een herinrichtingsprogramma voor locatie voormalige basisschool Horizon De Ooi, kan (nog) niet worden waargemaakt. Voorlopig blijven hier Oekraïners gehuisvest.

Het schoolgebouw is met ingang van het schooljaar 2019-2020 voor onderwijsdoeleinden opgeheven, waarna deze in eerste instantie in gebruik is gegeven voor tijdelijke bewoning en voor het organiseren van (wijk)bijeenkomsten. Afspraak staat dat in overleg met wijkraad en andere belanghebbenden een keuze wordt gemaakt voor een bouwprogramma op dit circa 4.000 m² grote terrein. De oorlog in Oekraïne maakt de datum waarop dit project wordt opgestart ongewis.

5. Herstructurering 59 PéGé-woningen wijk De Ooi (Flora23)

In 2023 is Stichting Woonservice IJsselland gestart met de 1e fase van de in totaal 59 te vervangen gedateerde PéGé-woningen in wijk De Ooi. Gelijktijdig met de bouw wordt de openbare ruimte aangepakt. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de koppelkansen. De openbare ruimte rondom de woningen -waarvoor we als gemeente aan de lat staan- wordt zoveel mogelijk duurzaam klimaatadaptief ingericht. Ook de riolering, daterend uit de jaren '60, wordt (deels) vervangen, waarbij een apart riool voor de afvoer van regenwater wordt aangelegd. De stichting levert een financiële bijdrage in de aanpak van de openbare ruimte.

De te vervangen woningen bevinden zich aan de Betulastraat, Notenstraat (fase 1) en aan de Ribesstraat-Prunusstraat-Van Tuijplein. Sloop en nieuwbouw worden in twee fasen uitgevoerd, waarbij het streven is om in 2024 met de tweede en laatste fase te starten.

Van de 59 te slopen eengezinswoningen komen er 38 terug naast circa 46 zogenaamde nultredenwoningen (levensloopbestendige woningen en appartementen) geschikt voor 1- en 2-persoonshuishoudens. Met dit programma wordt ingespeeld op de toenemende behoefte aan woningen voor alleenstaanden en stellen (zonder kinderen).

6. Woningbouw in Beinum NoordWest

Met een ontwikkelaar (eigenaar van 5,5 hectare bouwland), gelegen achter Koldewij en

Wemmersweerd is een stedenbouwkundig plan uitgewerkt voor de bouw van 300 tot 320 woningen op circa 14 hectare landbouwgrond. Met de alhier in verschillende fasen te bouwen middel dure ééngesinswoningen en starterswoningen wordt invulling gegeven aan de ambitie om meer balans te krijgen in de woningvoorraad, daarbij doelend op de Toekomstvisie Doesburg 2040. Een voorzichtige inschatting is dat, wanneer woningbouw haalbaar blijkt, op z'n vroegst in 2025 kan worden gestart met de bouw van de eerste woningbouwfase. Afhankelijk van de vraag naar woningen kunnen dan mogelijk rond 2035 de laatste woningen worden opgeleverd.

Paragraaf H - Wet Open Overheid

Inleiding

Wet Open Overheid (Woo)

In de Wet Open Overheid is bepaald dat bestuursorganen zich moeten verantwoorden in de begroting en de jaarrekening hoe zij rekening houden met de met de bepalingen uit deze wet in beleid en uitvoering. De Woo is sinds 1 mei 2022 van kracht en is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo gaat uit van het recht op informatie van de inwoner dat de overheid actief openbaar maakt of op aanvraag kan verstrekken. Daarom moet de overheid, volgens de Woo, haar informatie zodanig op orde brengen, beheren en ontsluiten dat altijd en tijdig de juiste informatie kan worden gevonden of op aanvraag kan worden verstrekt. Er is een gefaseerde invoering van te publiceren documenttypen per informatiecategorie. De fasering moet nog officieel worden vastgesteld bij Koninklijk Besluit. Op welke platforms documenten worden gepubliceerd is nog onduidelijk.

Woo en Doesburg

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden om te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten is. Hoofdonderdelen van de Woo zijn: passieve openbaarmaking (op verzoek), actieve openbaarmaking en het op orde brengen van de informatiehuishouding. De actieve openbaarmaking verplicht ons om in fases 11 informatiecategorieën openbaar te maken. Het is nog niet duidelijk welke informatiecategorie wanneer openbaar moet zijn. De Rijksoverheid maakt dit later bekend. We volgen deze landelijke fasering zoveel mogelijk.

Overigens maken wij al diverse zaken actief openbaar. Denk aan de raadsstukken, vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en dergelijke. Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. We gaan hier uiteraard in mee, maar zijn ons bewust van de druk die dit op de ambtelijke organisatie kan leggen. Een belangrijke randvoorwaarde voor een goede invoering van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding is bij ons niet nieuw, maar mede onder invloed van zaakgericht werken en digitalisering moeten nog stappen worden gezet, bijvoorbeeld rond het bewaren en toegankelijk maken van digitale informatie in een e-depot (digitale archiefbewaarpplaats).

Financiële begroting

Overzicht lasten en baten en toelichting

Overzicht lasten en baten en toelichting

De onderstaande tabel geeft alle baten en lasten per programma inclusief de aan de programma's en de dekkingsmiddelen toe te delen reserve mutaties. De reservemutaties zijn (conform BBV-richtlijnen) verdeeld over de programma's en verdeeld in structureel en incidenteel.

01 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat	R2022	B2023	B2024
Lasten	10.632	10.117	9.314
Baten	7.546	4.761	4.746
Saldo van baten en lasten	-3.086	-5.356	-4.568
Onttrekking aan reserve	-	-	352
Toevoeging aan reserve	-	-	691
Saldo programma 01	-3.086	-5.356	-4.907

bedragen * €1.000

02 Verbindende en versterkende sociale aanpak	R2022	B2023	B2024
Lasten	21.880	21.554	22.242
Baten	4.684	4.953	4.823
Saldo van baten en lasten	-17.196	-16.601	-17.419
Onttrekking aan reserve	-	-	136
Toevoeging aan reserve	-	-	132
Saldo programma 02	-17.196	-16.601	-17.415

bedragen * €1.000

03 Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie	R2022	B2023	B2024
Lasten	911	1.317	1.102
Baten	441	655	587
Saldo van baten en lasten	-470	-662	-515
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Saldo programma 03	-470	-662	-515

bedragen * €1.000

04 Bestuur en organisatie	R2022	B2023	B2024
Lasten	7.202	7.236	7.967
Baten	546	322	367
Saldo van baten en lasten	-6.656	-6.914	-7.600
Onttrekking aan reserve	4.114	2.571	34
Toevoeging aan reserve	3.708	912	5
Saldo programma 04	-6.250	-5.255	-7.571

bedragen * €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	R2022	B2023	B2024
Lasten	502	902	434
Baten	29.671	28.332	30.404
Saldo van baten en lasten	29.169	27.430	29.970
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	29.169	27.430	29.970

bedragen * €1.000

Totaal programma's en dekkingsmiddelen	R2022	B2023	B2024
---	--------------	--------------	--------------

Lasten	41.127	41.126	41.059
Baten	42.888	39.023	40.927
Saldo van baten en lasten	1.761	-2.103	-132
Onttrekking aan reserve	4.114	2.571	522
Toevoeging aan reserve	3.708	912	828
Geraamd resultaat	2.167	-444	-438

bedragen * €1.000

In programma's zijn de volgende kosten opgenomen:	R2022	B2023	B2024
Kosten overhead (programma 4)	5.935	6.238	6.773
bedrag heffing vennootschapsbelasting	78	-	-
bedrag voor onvoorzien (Algemene dekkingsmiddelen)	-	15	15
	-	15	15

bedragen * €1.000

Incidentele baten en lasten

Hieronder volgt een overzicht van de incidentele lasten die in de begroting zijn opgenomen met een korte toelichting en verwijzing naar het P&C document waarin het voor het eerst is opgenomen. Er zijn geen incidentele baten. Bedragen < € 15.000 worden niet toegelicht.

Programma 1	2024	2025	2026	2027	bron
Energie transitie	100.000	100.000			KN 2024
Project Centrum Beinum (onderzoek en participatie)	60.000				KN 2024
Schapenbegrazing	3.500				Integrale afweging begr.2023
Totaal	163.500	100.000	-	-	

Aanvullend op de klimaat en energiemiddelen die wij ontvangen van het Rijk is er voor 2024 en 2025 extra geld beschikbaar gesteld om de energietransitie te realiseren.

Om het centrum van Beinum te transformeren naar een volwaardig hart van Beinum zijn extra projectgelden nodig voor onderzoek en participatie.

Programma 2	2024	2025	2026	2027	bron
VGGM / Jeugdgezondheidszorg uniform deel	23.100				KN 2024
VGGM / Openbare gezondheidszorg	8.600				KN 2024
Praktijk ondersteuner huisarts	61.000				KN 2024
Totaal	92.700	-	-	-	

Voor 2024 zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de afschalingsmaatregelen terug te draaien zodat het wettelijk basispakket jeugdgezondheidszorg (JGZ) weer wordt aangeboden. Door de VGGM is de toezegging gedaan om een plan op te stellen voor een toekomstbestendige JGZ.

Om de problemen bij jeugdigen eerder en laagdrempeliger op te pakken loopt er in 2024 een pilot met een praktijkondersteuner bij de huisartsen (POH-er). Doel is een daling van de instroom naar de jeugd-GGZ te realiseren. Dit is beter voor de jeugdige zelf. Bij een geslaagde pilot zouden de lasten van de POH-er zich gecompenseerd worden door de besparing op duurdere zorg.

Programma 3	2024	2025	2026	2027	bron
Inzet retailmakelaar	25.000				Integrale afweging begr.2023
Project toekomstbestendig bedrijventerrein Beinum Oost	35.000				KN 2024
Uitvoeringsprogramma koersnota toerisme	120.000	40.000	40.000		KN 2024
Totaal	180.000	40.000	40.000	-	

Om een goede bezetting van winkelpanden in stand te houden is voor 2023 en 2024 extra geld beschikbaar gesteld.

Voor de revitalisatie van bedrijventerrein Beinum Oost is extra geld beschikbaar.

Voor projecten die voortvloeien uit de speerpunten van de Koersnota Toerisme is extra geld beschikbaar gesteld. Met het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma kan de basis op orde worden gebracht en wordt een basis gelegd voor verdere ontwikkeling in de toekomst.

Programma 4	2024	2025	2026	2027	bron
Vrij budget per lijn	40.000	40.000			Integrale afweging begr.2023
Uitstallingen binnenstad	17.000				KN 2024
stadsfotograaf	3.000	3.000			Integrale afweging begr.2024
Totaal	60.000	43.000	-	-	

Voor incidentele activiteiten/projecten is € 10.000 per programma beschikbaar voor het college.

Voor het opstellen van een nieuw uitstallingsbeleid is extra geld beschikbaar. Doel is een uniforme en nette uitstraling met zo min mogelijk opstakels voor voetgangers.

Totaal incidentele lasten	496.200	183.000	40.000	-
----------------------------------	----------------	----------------	---------------	----------

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In onderstaand overzicht zijn de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves opgenomen. Wij gaar ervan uit dat alle mutaties een structureel karakter hebben omdat de stortingen geen einddatum hebben en de onttrekkingen vooral betrekking hebben op dekking kapitaalslasten.

Omschrijving	Saldo eind 2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo eind 2024
Arbeidsvoorwaardenmaatregelen	34.254	5.104	2.500	36.858
Bestemmingsreserve kapitaallasten	15.739.949		503.341	15.236.608
Openbare verlichting	26.016	83.941		109.957
Huisvestering Onderwijs (IHP)	206.291	32.145		238.436
Vervanging speeltoestellen	38.291	413		38.704
BUIG budget (Inkomensdeel WWB)	821.000	100.000	-	921.000
Groot onderhoud kapitaalgoederen	69.240	16.600	16.600	69.240
Rehabilitatie van wegen	1.166.219	350.000		1.516.219
Bestemmingsreserve wegen	1.008.022	240.113		1.248.135
Totaal bestemmingsreserve	19.109.281	828.316	522.441	19.415.157

Gehanteerde algemene technische uitgangspunten

Algemene technische uitgangspunten

Bij de samenstelling van de programmabegroting 2024-2027 zijn behoudens relevante specifieke begrotingsvoorstellen 2024-2027 de navolgende algemene uitgangspunten gehanteerd:

> IJkpunt

De programmabegroting 2024-2027 is opgesteld op basis van het tot en met de kadernota 2024 vastgestelde beleid en dus inclusief de bij de kadernota 2024 gehonoreerde begrotingsvoorstellen 2024-2027.

> Materieel sluitende begroting

Het uitgangspunt is een structureel sluitende meerjarenbegroting.

> Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De programmabegroting 2024-2027 is opgesteld conform de wet- en regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

> Onvoorzien

De post onvoorzien is evenals voorgaande jaren gesteld op een vast bedrag van € 15.000.

> Rentepercentages

In de begroting 2024 zijn mede op basis van de actuele rentetarieven van de BNG (12 april 2023) de navolgende rentepercentages gehanteerd:

Financieringstekort (debetrente BNG) 4%

Financieringsoverschot (rente rekening courant schatkist stand 13 april 2023) 2,9%

Rente eigen financieringsmiddelen (bespaarde rente) 0%

Rente lang geld (lineair 25 jaar) 3,42%

> Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is in de begroting 2024-2027 geraamd op basis van de meicirculaire 2023 en de actuele beschikbare aantallen maatstaven.

> Algemene prijsstijgingen

Voor de in de begroting 2024 opgenomen ramingen is ten opzichte van de actuele ramingen 2023 op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP 2023 raming maart 2023 prijs materiële overheidsconsumptie IMOC) van het Centraal Plan Bureau (CPB) uitgegaan van een algemene prijsstijging van 3,9% om daarmee onze koopkracht in stand te kunnen houden.

> Verbonden partijen

De bijdragen aan verbonden partijen zijn gebaseerd op de meest recente beschikbare begrotingen van deze partijen.

> Salarislasten eigen personeel

De huidige CAO loopt op 1 januari 2024 af. De ramingen van de salarislasten zijn in de begroting 2024-2027 gebaseerd op de in 2023 gemaakte CAO afspraken en een op basis van het CEP 2023 van het CPB geraamde loonstijging in 2024 t.o.v. 2023 van 5,2% (raming maart 2023 loonvoet sector overheid)

> Opbrengsten belastingen, heffingen en leges

Bij de raming van de opbrengst van de gemeentelijke heffingen/belastingen/leges is, m.u.v. de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, rekening gehouden met een algemene tariefstijging van 4,55%. Dit is een gewogen gemiddelde van de prijsstijgingen (gewicht 50%) en de salarisstijgingen (gewicht 50%). Ook de tarieven voor de toeristenbelasting en de parkeerheffingen zijn op dit percentage gebaseerd met dien verstande dat de tarieven voor de toeristenbelasting extra met een inhaalcorrectie 2023 van 5,95% is verhoogd (totaal dus $4,55\% + 5,95\% = 10,5\%$). De tarieven voor de rioolrechten zijn gebaseerd op het Watertakenplan Olburgen 2023-2027 en de tarieven voor de afvalstoffenheffing worden gebaseerd op een 100% kostendekkingspercentage.

> Constante prijzen

De meerjarenramingen 2024-2027 zijn gebaseerd op basis van het prijspeil per 1 januari 2024 en opgesteld in constante prijzen.

> Kapitaallasten nieuwe investeringen

Bij de berekening van de kapitaallasten van nieuwe investeringen is voor wat betreft de rentecomponent uitgegaan van de begrote marktrente van lang geld te weten 3,42%. De afschrijvingslast is op basis van artikel 9 van de vigerende financiële verordening bepaald en begroot met ingang van het dienstjaar volgend op het jaar waarin de investering gerealiseerd wordt.

> Subsidies en inkomensoverdrachten

In het BBV wordt nader onderscheid gemaakt tussen subsidies en inkomensoverdrachten. De subsidies en inkomensoverdrachten voor 2024 zijn geraamd op basis van het niveau van 2023, vermeerderd met het inflatiepercentage van 3,9%.

> Stortingen in voorzieningen

De stortingen in de voorzieningen zijn gebaseerd op de meest actuele beheerplannen.

> Saldering reserves

De dotatie en onttrekking van enkele bestemmingsreserves gebeurt op begrotingsbasis budgettair neutraal (dotatie gelijk aan onttrekking) of op basis van een realistische planning (bestemmingsreserve kapitaallasten). Op rekeningbasis wordt op basis van het werkelijke saldo gedoteerd, dan wel onttrokken.

Het gaat hierbij om de volgende bestemmingsreserves:

bestemmingsreserve kapitaallasten.

bestemmingsreserve rehabilitatie wegen.

bestemmingsreserve groot onderhoud kapitaalgoederen.

> Toerekening apparaatslasten en urenverdeling

Apparaatslasten zijn toegekend aan taakvelden en aan te activeren investeringen op basis van de meest actuele urenplanningen.

> Dividend

Het dividend is geraamd op basis van het gemiddelde gerealiseerde dividend over de afgelopen jaren.

Uiteenzetting financiële positie

Uiteenzetting financiële positie

De uiteenzetting van de financiële positie geeft inzicht in de financiën van het begrotingsjaar. Het bevat een raming van de begrote resultaat van het vastgestelde beleid, geeft inzicht in de begrote begin- en eindbalans en bevat een overzicht van het EMU saldo. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de nieuwe investeringen en de reserves en voorzieningen.

	2024
Totaal programma's en dekkingsmiddelen	
Lasten	41.059
Baten	40.928
Saldo van baten en lasten	-131
Onttrekking aan reserve	522
Toevoeging aan reserve	828
Begrotingsaldo	-437

Geprognostiseerde balans begrotingsjaar	31-12-2023	31-12-2024
(im) Materiële vaste activa	28.383.210	31.647.106
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekingen	101.430	101.430
Financiële vaste activa: Leningen	4.610.572	4.391.561
Totaal Vaste Activa	33.095.211	36.140.097
Voorraden: Onderhanden werk	-150.000	0
Uitzettingen <1 jaar	8.000.000	6.000.000
Liquide middelen	500.000	500.000
Overlopende activa	1.600.000	1.600.000
Totaal Vlottende Activa	9.950.000	8.100.000
Totaal Activa	43.045.211	44.240.097
Passiva		
Eigen vermogen	25.264.407	25.132.172
Voorzieningen	3.030.712	1.932.460
Vaste schuld	1.800.000	1.200.000
Totaal Vaste Passiva	30.095.119	28.264.632
Vlottende schuld	7.950.092	10.975.465
Overlopende passiva	5.000.000	5.000.000
Totaal Vlottende Passiva	12.950.092	15.975.465
Totaal Passiva	43.045.211	44.240.097

EMU saldo

In de begroting moet de berekening van het EMU saldo worden opgenomen. Het EMU saldo is het geraamde saldo van de ontvangsten en uitgaven berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Omschrijving	2023	2024	2025
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-2103	-640	17
Mutatie (im)materiële vaste activa	2342	3264	605
Mutatie voorzieningen	260	-1098	-255
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	348	150	-
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-4.533	-5.152	-843

(bedragen x € 1.000)

Investeringskredieten

In deze begroting zijn de exploitatielasten van de kredieten uit kadernota 2024 verwerkt. De kredieten worden met het vaststellen van de begroting vrijgegeven.

Investeringskredieten	
Verkeersmaatregelen entrees Ooipoortstraat, Koepoortstraat en Meipoortstraat.	300.000
Rehabilitatie Oranjesingel	1.300.000
Vernieuwing en herinrichting deel Koppelweg	750.000
Verhoging krediet belastingapplicatie	14.250
Verlichting Martinatoren	35.000

Reserves en voorzieningen

De reserves kunnen worden onderverdeeld in de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. De algemene reserve bestaat uit componenten van het eigen vermogen waaraan de gemeenteraad geen bepaalde bestemming heeft gegeven. Kenmerkend voor reserves is dat ze:

- worden gevormd door bestemming van het resultaat;
- vrij besteedbaar zijn;
- tot het eigen vermogen behoren.

Voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen en worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen moeten precies de omvang hebben van de achterliggende verplichting of risico. Zo mogen niet kleiner maar ook niet groter zijn. De primitieve begrote stand en het verloop van de reserves en voorzieningen.

In onderstaande overzicht zijn de begrote mutaties op de reserves en voorzieningen weergegeven. De beginstand 2024 is gebaseerd op de begroting 2023.

Algemene Reserve	Saldo 01-01-2024	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2024
Algemene Reserve	5.754.158			5.754.158
Jaarrekeningresultaat	-			-
Begrotingsresultaat	-445.081		438.110	-883.191
Totaal Algemene reserve (incl. begrotingsresultaat)	5.309.077	-	438.110	4.870.967

Bestemmingsreserves	Saldo 01-01-2024	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2024
Arbeidsvoorwaardenmaatregelen	34.254	5.104	2.500	36.858
Bestemmingsreserve kapitaallasten	15.739.949		503.341	15.236.608
Mobiliteitsfonds parkeercapaciteit	110.623			110.623
Openbare verlichting	26.016	83.941		109.957
Huisvestering Onderwijs (IHP)	206.291	32.145		238.436
Vervanging speeltoestellen	38.291	413		38.704
BUIG budget (Inkomensdeel WWB)	821.000	100.000	-	921.000
Groot onderhoud kapitaalgoederen	69.240	16.600	16.600	69.240
Bestemm Reserve afvalstofheffingen	255.000			255.000
Overgehevelde middelen	-			-
Bestemmingsreserve Digitaal Werken	54.535			54.535
Rehabilitatie van wegen	1.166.219	350.000		1.516.219
Bestemmingsreserve wegen	1.008.022	240.113		1.248.135
Bestemmingsreserve Wachtgeld	388.453			388.453
Bestemmingsreserve SW bedrijven	37.438			37.438
Totaal bestemmingsreserve	19.955.330	828.316	522.441	20.261.205
Totaal Reserves	25.264.407	828.316	960.551	25.132.172

Voorzieningen	Saldo 01-01-2024	vermeerderingen	verminderingen	Saldo 31-12-2024
VRZ Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.195.226	384.820	1.311.426	268.620
VRZ Wachtgeldverplichtingen	87.500			87.500
Voorziening verlofsparen	11.000			11.000
VRZ Vervangingsinvestering riolering	138.889	175.968	175.968	138.889
VRZ riolering middelen derden (K)	1.010.405		171.646	838.759
VRZ Onderhoud Turfhaven	128.137			128.137
VRZ Pensioen Wethouders 3019(K)	459.555			459.555
Totaal voorzieningen	3.030.712	560.788	1.659.040	1.932.460

Meerjarenraming 2025-2027

Meerjarenraming

De meerjarenraming geeft inzicht in de financiële positie voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar gebaseerd op het vastgestelde beleid tot en met de kadernota 2024. Vanaf 2026 is er sprake van een zeer negatief resultaat als gevolg van de korting op het gemeentefonds. Een eventuele oplossing van het "ravijn" is doorgeschoven naar een nieuw kabinet.

	2025	2026	2027
Totaal programma's en dekkingsmiddelen			
Lasten	40.629.975	40.617.664	40.479.451
Baten	40.646.820	38.537.404	38.378.959
Saldo van baten en lasten	16.845	-2.080.260	-2.100.492
Onttrekking aan reserve	828.316	828.316	828.316
Toevoeging aan reserve	699.617	796.761	796.761
Begrotingssaldo	-111.854	-2.111.815	-2.132.047
waarvan incidenteel	-183.000	-40.000	-
structureel begrotingssaldo	71.146	-2.071.815	-2.132.046
Geprognostiseerde balans	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
(im) Materiële vaste activa	32.252.244	32.799.818	33.400.363
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	101.430	101.430	101.430
Financiële vaste activa: Leningen	4.172.550	3.953.539	3.734.528
Totaal Vaste Activa	36.526.224	36.854.787	37.236.321
Voorraden: Onderhanden werk	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Liquide middelen	500.000	500.000	500.000
Overlopende activa	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Totaal Vlottende Activa	7.100.000	7.100.000	7.100.000
Totaal Activa	43.626.224	43.954.787	44.336.321
Passiva			
Eigen vermogen	25.149.017	23.068.756	20.968.264
Voorzieningen	1.677.454	1.650.542	1.741.063
Vaste schuld	1.600.000	4.000.000	6.000.000
Totaal Vaste Passiva	28.426.471	28.719.298	28.709.327
Vlottende schuld	10.199.753	10.235.488	10.626.994
Overlopende passiva	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Totaal Vlottende Passiva	15.199.753	15.235.488	15.626.994
Totaal Passiva	43.626.224	43.954.786	44.336.321

EMU saldo

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het EMU saldo weergegeven voor 2025-2027

EMU-saldo	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	17	-2080	-2100
Mutatie (im)materiële vaste activa	605	548	601
Mutatie voorzieningen	-255	-27	91
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-843	-2.655	-2.611

(bedragen x € 1.000)

Reserves en voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop van de reserves en voorzieningen in de meerjarenraming opgenomen.

Omschrijving	Saldo eind 2024	Mutaties	Saldo eind 2025	Mutaties	Saldo eind 2026	Mutaties	Saldo eind 2027
Algemene Reserve	5.754.158	-	5.754.158	-	5.754.158	-	5.754.158
Jaarrekeningresultaat	-	-	-	-	-	-	-
Begrotingsresultaat	-883.191	-	-995.045	-	-3.106.860	-	-5.238.907
		111.854		2.111.815		2.132.047	
Totaal Algemene reserve (incl. begrotingsresultaat)	4.870.967	-	4.759.113	-	2.647.298	-	515.251
		111.854		2.111.815		2.132.047	
Arbeidsvoorwaardenmaatregelen	36.858	2.604	39.462	2.604	42.066	2.604	44.670
Bestemmingsreserve kapitaallasten	15.236.608	-	14.630.923	-702.830	13.928.094	-702.830	13.225.264
		605.685					
Mobiliteitsfonds parkeercapaciteit	110.623	-	110.623	-	110.623	-	110.623
Openbare verlichting	109.957	83.941	193.898	83.941	277.839	83.941	361.780
Huisvestering Onderwijs (IHP)	238.436	32.145	270.581	32.145	302.726	32.145	334.871
Vervanging speeltoestellen	38.704	413	39.117	413	39.530	413	39.943
BUIG budget (Inkomensdeel WWB)	921.000	100.000	1.021.000	100.000	1.121.000	100.000	1.221.000
Groot onderhoud kapitaalgoederen	69.240	-	69.240	-	69.240	-	69.240
Bestemm Reserve afvalstofheffingen	255.000	-	255.000	-	255.000	-	255.000
Overgehevelde middelen	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Digitaal Werken	54.535	-	54.535	-	54.535	-	54.535
Rehabilitatie van wegen	1.516.219	275.168	1.791.387	275.168	2.066.555	275.168	2.341.723
Bestemmingsreserve wegen	1.248.135	240.113	1.488.248	240.113	1.728.361	240.113	1.968.474
Bestemmingsreserve Wachtgeld	388.453	-	388.453	-	388.453	-	388.453
Bestemmingsreserve SW bedrijven	37.438	-	37.438	-	37.438	-	37.438
Totaal bestemmingsreserve	20.261.205	128.699	20.389.904	31.554	20.421.458	31.554	20.453.013
Totalen	25.132.172	16.845	25.149.017	-	23.068.756	-	20.968.264
				2.080.261		2.100.493	

Omschrijving	Saldo eind 2024	Mutaties	Saldo eind 2025	Mutaties	Saldo eind 2026	Mutaties	Saldo eind 2027
VRZ Onderhoud gemeentelijke gebouwen	268.620	-64.035	204.585	161.491	366.076	258.565	624.641
VRZ Wachtgeldverplichtingen	87.500	-	87.500	-	87.500	-	87.500
Voorziening verlofsparen	11.000	-	11.000	-	11.000	-	11.000
VRZ Vervangingsinvestering riolering	138.889	-	138.889	-	138.889	-	138.889
VRZ riolering middelen derden (K)	838.759	-	647.788	-188.403	459.385	-168.044	291.341
		190.971					
VRZ Onderhoud Turfhaven	128.137	-	128.137	-	128.137	-	128.137
VRZ Pensioen Wethouders 3019(K)	459.555	-	459.555	-	459.555	-	459.555
Totalen	1.932.460	-	1.677.454	-26.912	1.650.542	90.521	1.741.063
		255.006					

Bijlagen

Lasten en baten per taakveld

Lasten en baten per taakveld

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
Lasten						
0.1 Bestuur	1.040.066	933.154	1.010.669	1.010.669	1.010.669	1.010.669
0.10 Mutaties reserves	3.708.157	912.257	828.316	828.316	828.316	828.316
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.164.694	-641.656	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	306.172	299.038	389.989	389.989	389.989	389.989
0.4 Overhead	6.137.680	6.299.168	6.908.392	7.140.543	7.094.175	7.016.320
0.5 Treasury	24.108	3.398	48.196	43.196	38.196	38.196
0.61 OZB woningen	192.194	167.023	262.277	262.277	262.277	262.277
0.62 OZB niet-woningen	2.986	5.475	27.077	27.077	27.077	27.077
0.64 Belastingen Overig	86.242	76.560	59.821	59.821	59.821	59.821
0.8 Overige baten en lasten	143.525	652.790	85.000	85.000	45.000	45.000
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	77.707	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.247.811	693.756	832.920	832.920	832.920	832.920
1.2 Openbare orde en veiligheid	271.234	277.026	442.420	442.420	442.420	442.420
2.1 Verkeer en vervoer	1.117.937	1.268.438	1.558.713	1.760.171	1.774.171	1.774.171
2.2 Parkeren	67.457	168.841	98.323	98.323	85.138	85.138
2.3 Recreatieve havens	105.432	116.856	87.584	87.584	87.584	87.584
2.5 Openbaar vervoer	524	2.056	2.056	2.056	2.056	2.056
3.1 Economische ontwikkeling	159.082	227.154	293.451	233.451	233.451	233.451
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	12.368	13.372	4.473	4.473	4.473	4.473
3.4 Economische promotie	203.317	451.212	368.869	271.869	271.869	231.869
4.1 Openbaar basisonderwijs	569	600	47.410	47.410	47.410	47.410
4.2 Onderwijshuisvesting	179.390	156.670	150.942	150.942	147.530	147.530
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.209.987	768.769	666.959	716.959	760.959	760.959
5.1 Sportbeleid en activering	349.171	266.111	243.636	248.636	248.636	248.636
5.2 Sportaccommodaties	655.639	722.509	643.280	649.280	649.280	649.280
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	67.784	53.040	28.328	28.328	28.328	28.328

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
5.4 Musea	167.689	187.839	129.665	99.361	99.361	99.361
5.5 Cultureel erfgoed	195.504	267.243	189.740	195.740	195.740	195.740
5.6 Media	240.215	240.890	240.186	240.186	240.186	240.186
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.201.908	1.087.466	907.861	941.118	941.118	941.118
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	993.975	1.137.496	928.804	928.804	908.117	908.117
6.2 Wijkteams	670.556	719.010	1.201.145	1.140.145	1.140.145	1.140.145
6.3 Inkomensregelingen	6.794.796	6.207.047	5.601.970	5.601.970	5.601.970	5.601.970
6.4 Begeleide participatie	1.427.146	1.685.335	1.774.610	1.744.660	1.762.323	1.762.323
6.5 Arbeidsparticipatie	894.323	965.439	833.767	750.478	750.478	750.478
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	531.093	561.229	691.732	710.732	731.732	731.732
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.114.133	3.622.819	3.722.587	3.500.737	3.500.737	3.500.737
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.594.771	5.169.764	5.771.843	5.434.680	5.456.140	5.456.140
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	65.341	103.344	168.015	168.015	168.015	168.015
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	24.070	28.070	106.755	106.755	106.755	106.755
7.1 Volksgezondheid	380.340	428.884	575.793	544.093	544.093	544.093
7.2 Riolering	744.820	702.266	971.859	977.858	975.290	954.931
7.3 Afval	1.111.438	1.234.232	1.386.468	1.386.468	1.386.468	1.386.468
7.4 Milieubeheer	802.226	1.626.577	373.899	373.899	273.899	273.899
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	147.257	144.383	97.286	97.286	97.286	97.287
8.1 Ruimtelijke ordening	496.875	430.615	355.527	309.360	309.360	309.360
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.458.636	3.227	12.163	12.163	12.163	12.163
8.3 Wonen en bouwen	412.941	949.953	757.073	772.073	872.859	872.859
Totaal Lasten	47.001.284	41.396.745	41.887.849	41.458.291	41.445.980	41.307.767
Baten						
0.10 Mutaties reserves	4.114.110	2.570.836	522.441	699.617	796.761	796.761
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-196.575	438.110	111.854	2.111.815	2.132.047
0.2 Burgerzaken	157.835	139.917	139.917	139.917	139.917	139.917
0.4 Overhead	202.472	52.318	135.529	135.529	135.529	135.529
0.5 Treasury	343.108	269.435	231.623	231.623	231.623	231.623
0.61 OZB woningen	1.793.962	1.814.326	1.896.878	1.896.878	1.896.878	1.896.878
0.62 OZB niet-woningen	458.886	486.193	508.314	508.314	508.314	508.314
0.63 Parkeerbelasting	492.339	569.226	593.048	593.048	593.048	593.048
0.64 Belastingen Overig	146.239	175.684	157.503	157.503	157.503	157.503

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	27.137.635	25.855.000	27.841.546	27.830.026	25.723.178	25.585.092
0.8 Overige baten en lasten	134.325	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	976.466	7.838	7.838	7.838	7.838	7.838
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.453	15.213	10.057	10.057	10.057	10.057
2.1 Verkeer en vervoer	172.598	42.965	33.330	33.330	33.330	33.330
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0
2.3 Recreatieve havens	57.183	114.246	114.246	114.246	114.246	114.246
2.4 Economische havens en waterwegen	0	149	149	149	149	149
3.1 Economische ontwikkeling	10.000	52.110	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	6.674	7.828	5.828	5.828	5.828	5.828
3.4 Economische promotie	321.798	429.910	429.910	429.910	429.910	429.910
4.2 Onderwijshuisvesting	11.277	11.300	11.300	11.300	11.300	11.300
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	568.393	30.000	5.000	5.000	5.000	5.000
5.1 Sportbeleid en activering	100.999	8.334	83.334	83.334	83.334	83.334
5.2 Sportaccommodaties	144.234	66.719	61.131	61.131	61.131	61.131
5.4 Musea	21.451	20.725	6.840	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	23.954	30.348	30.348	30.348	30.348	30.348
5.6 Media	0	11.540	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	407	3.633	3.633	133	133	133
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	68	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	3.789.637	4.369.979	4.389.979	4.389.979	4.389.979	4.389.979
6.5 Arbeidsparticipatie	196.497	180.978	67.093	11.000	11.000	11.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.642	8.296	17.340	17.340	17.340	17.340
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	120.459	352.664	331.850	110.000	110.000	110.000
7.2 Riolering	1.176.201	1.302.527	1.486.855	1.506.180	1.503.612	1.483.253
7.3 Afval	1.894.072	1.875.006	1.878.946	1.878.946	1.878.946	1.878.946
7.4 Milieubeheer	56.231	277.144	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	71.601	68.781	75.781	75.781	75.781	75.781
8.1 Ruimtelijke ordening	238.152	847	847	847	847	847
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.848.061	3.964	3.964	3.964	3.964	3.964

Exploitatie	Realisatie 2022	BGR 2023 na wijziging	BGR 2024 na wijziging	BGR 2025 na wijziging	BGR 2026 na wijziging	BGR 2027 na wijziging
8.3 Wonen en bouwen	213.149	367.341	367.341	367.341	367.341	367.341
Totaal Baten	47.001.284	41.396.745	41.887.849	41.458.291	41.445.980	41.307.767
Resultaat	0	0	0	0	0	0

BBV beleidsindicatoren in extern perspectief

BBV beleidsindicatoren extern vergeleken

Hieronder ziet u een overzicht van de verplichte BBV beleidsindicatoren van de gemeente Doesburg in vergelijking tot gemeenten met net als Doesburg een weinig stedelijk karakter, de provincie Gelderland en Nederland. Aan de hand van de indicatoren kan een bepaald beeld worden gevormd van de beleidsresultaten van de gemeente. De waarden zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl.

Besluit Begroting en
Verantwoording

Indicator	eenheid	periode	Waarde Doesburg	Referentiewaarde gemeenten weinig stedelijk	Gelderland	Nederland	Bron
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2021	4	7	8	8	Stichting Halt
Misdrijven - Geweldd misdrijven	per 1.000 inwoners	2022	3,2	2,9	3,6	4,6	CBS - Criminaliteit
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2022	5	4,5	5,6	6	CBS - Criminaliteit
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2022	0,5	1,1	1,2	1,4	CBS - Diefstallen
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2022	0,5	0,9	1,9	2,3	CBS - Diefstallen
Funciemenging	%	2022	41,8	50,3	54,1	53,8	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	2022	148,3	173,1	162,2	174,1	LISA
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	1,2	1,4	2,3	1,8	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	26	16	18	20	DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2021	1,3	1,5	1,7	1,9	DUO/Ingrado
Niet-sporters	%	2020	54,4	51,4	49,4	49,2	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2021	64	117	102	169	CBS statistiek Huishoudelijk afval
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2019	3,6	27,4	10,8	20	berekening
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2022	253	311	310	317	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2022	9,2	9,1	8,4	9,3	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Demografische druk	%	2022	82	79,8	74	70,3	CBS - Bevolkingsstatistiek
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2022	775	Geen data	847	823	COELO, Groningen
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2022	1016	Geen data	914	905	COELO, Groningen
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	573,8	719,9	820,1	825,4	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

Jongeren met een delict voor de rechter	%	2019	1	1	1	1	CBS Jeugd
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2021	5	4	5	6	CBS Jeugd
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2021	1	1	2	2	CBS Jeugd
Netto arbeidsparticipatie	%	2022	66,5	72,8	72,9	72,2	CBS - Arbeidsdeelname
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	423,3	242,3	349,7	431,2	CBS - Participatiewet
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	479,4	196,5	195,1	197,7	CBS - Participatiewet
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	18,5	12,4	13,6	13,2	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	2,3	Geen data	1,2	1,2	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering	%	2022	Geen data	Geen data	0,2	0,3	CBS Jeugd
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2022	710	Geen data	Geen data	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

www.waarstaatjegemeente.nl

maandag 19 juni 2023

Meegenomen voorstellen vanuit de kadernota 2024

Overzicht voorstellen KN 2024

Begrotingsvoorstellen
integrale afweging KN
2024-2027

Nr.	Onderwerp	Pr g	Pfh	n/b	Bruto investering	Bijdragen	Netto investering	A T	Uitvoering	i/s	2024	2025	2026	2027	Toelichting
A. BUDGETVRAGENDE BEGROTINGSVOORS TELLEN															
A1.1	Omgevingsdienst	1	Bv	b						s	19.500	19.500	19.500	19.500	
A1.2	Verkeersmaatregelen entrees Ooipootstraat, Koepootstraat en Meipootstraat	1	Bv	n	300.000	0	300.000	20	2024	s		25.560	24.747	24.234	Geraamde kosten € 100k per entree
A1.3	Huur bloemtorens (aankleding fietsenstalling tijdens toeristenseizoen)	1	Bv	n						s	3.850	3.850	3.850	3.850	7 bloemtorens x € 550
A1.4	Openbaar groen: uitbestedingen	1	Bv	b						l	50.000				
A1.5	Energietransitie	1	Bv	n						l	100.000	100.000			
A1.6	Rehabilitatie Oranjesingel	1	Bv	n	1.300.000	840.000	460.000	45	2024	s		25.954	25.605	25.255	Bijdragen: 600k WTP, 240k RHPW (kapitaallasten dekken vanuit bestaand RHPW budget)
A1.7	Vernieuwing en herinrichting deel Koppelweg inclusief aansluiting op Barend Ubbinkweg (Project woningbouw Koppelweg)	1	Bv	n	750.000	615.000	135.000	40	2024	s		7.992	7.877	7.761	Bijdragen: 144k WTP en 471k RHPW (kapitaallasten dekken vanuit bestaand RHPW budget)
A1.8	Centrum Beinum	1	Bv	b						i	60.000				
A1.9	VGGM	1	Lvd	b						s	240.000	240.000	240.000	240.000	

A2.1	Jeugdgezondheidszorg uniform deel	2	RG	b						i	23.100				
A2.2	Openbare gezondheidszorg	2	RG	b						i	8.600				
A2.3	Praktijkondersteuner huisarts	2	RG	n						i	61.000				
A3.1	Planvorming toekomstbestendig maken bedrijventerrein Beinum-Oost	3	SH	n						i	35.000				
A3.2	Uitstallingen Binnenstad	3	SH	n						i	17.000				
A3.3	Uitvoeringsprogramma koersnota toerisme	3	SH	n						s	11.500	11.500	11.500	11.500	
	Uitvoeringsprogramma koersnota toerisme	3	SH	n						i	120.000	40.000	40.000		
A4.1	Vastgoedbeheer	4	Bv V	b						s	17.000	17.000	17.000	17.000	
A4.2	Automatisering (licenties en onderhoud)	4	Lvd M	b						s	65.000	65.000	65.000	65.000	
A4.3	ICT samenwerking en telefonie	4	Lvd M	b						s	190.000	190.000	190.000	190.000	
A4.4	Advertentiekosten	4	Lvd M	b						s	9.000	9.000	9.000	9.000	
A4.5	Verhoging krediet belastingapplicatie	4	Lvd M	b	14.250	0	14.250	5	2024	s		3.337	3.240	3.142	
A4.6	Verlichting Martinitorren	4	Lvd M	n	35.000	0	35.000	10	2024	s		10.697	10.458	10.218	Kapitaallasten plus € 2.500 structureel
A4.7	e-Depot	4	Lvd M	n						s	pm	pm	pm	pm	
	TOTAAL BUDGETVRAGENDE BEGROTINGSVOORS TELLEN				2.399.250	1.455.000	944.250				1.030.550	769.391	667.776	626.461	

	B. BUDGETVERRUIMEN DE BEGROTINGSVOORS TELLEN														
B1	Algemene uitkering gemeentefonds	A D	Bv V	b						s			-590.000	-590.000	
	TOTAAL BUDGETVERRUIMEN DE BEGROTINGSVOORS TELLEN										0	0	-590.000	-590.000	

Saldo				2.399.250	1.455.000	944.250			1.030.550	769.391	77.776	36.461
-------	--	--	--	-----------	-----------	---------	--	--	-----------	---------	--------	--------

n nieuw
beleid
b bijstellin
g
bestaan
d beleid

i incident
eel
s structur
eel

Incidentele begrotingsvoors tellen KN			474.700	140.000	40.000	0
Structurele begrotingsvoors tellen KN			555.850	629.391	37.776	36.461
Totaal			1.030.550	769.391	77.776	36.461

Totaal
begrotingsvoors
tellen per
programma

Budgetvragen de voorstellen			2024	2025	2026	2027
Programma 1	1		473.350	422.856	321.578	320.600
Programma 2	2		92.700	0	0	0
Programma 3	3		183.500	51.500	51.500	11.500
Programma 4	4		281.000	295.034	294.698	294.360
Totaal			1.030.550	769.391	667.776	626.461

Budget verruimende voorstellen			2024	2025	2026	2027
Programma 1	1		0	0	0	0
Programma 2	2		0	0	0	0
Programma 3	3		0	0	0	0
Programma 4	4		0	0	0	0
Programma A D			0	0	- 590.000	- 590.000
Totaal			0	0	- 590.000	- 590.000

